

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2023-02-03

Diarienummer:
SCN-2023-00025

Handläggare:
Elisabeth Karlsson

Årsbokslut och uppföljning av internkontroll 2022

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** godkänna nämndens ekonomiska årsbokslut 2022,
2. **att** godkänna nämndens sammanställda analys 2022,
3. **att** godkänna uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag samt nämndens åtgärder 2022,
4. **att** godkänna uppföljning av nämndens internkontrollplan 2022, samt
5. **att** överlämna det ekonomiska årsbokslutet och övrig uppföljning till kommunstyrelsen.

Ärendet

Socialnämnden redovisar uppföljning av verksamhetsplan och ekonomiskt bokslut, samt internkontrollplan för 2022. Nämndens ekonomiska resultat är ett överskott på 15 miljoner kronor. Nettokostnaden är 849 miljoner kronor i jämförelse med budget 864 miljoner kronor. Nämndens resultat har en positiv avvikelse på 9 miljoner kronor jämfört med helårsprognosen som sammanställdes i september. Nämnden bedömer att den i hög grad uppnått det den planerat för att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål. Socialnämnden redovisar vidare uppföljning av internkontroll 2022.

Beredning

Ärendet har beretts av socialförvaltningen tillsammans med KLK ekonomistab.

Föredragning

Analys av ekonomiskt utfall

Socialnämnden har ett positivt resultat på 15 miljoner kronor. Missbrukarvården och övrig vård för vuxna har ett positivt resultat på 17 miljoner kronor. Insatskostnaden för missbrukarvården har en negativ avvikelse jämfört med budget. Tillfälliga vakanta tjänster, lägre övriga kostnader och högre intäkter ger verksamheten ett positivt resultat.

Barn och ungdomsvården inklusive insatser enligt LSS, har en negativ avvikelse jämfört med budget på 12 miljoner kronor. Verksamheten arbetar aktivt med att minska behovet av vård utan för eget hem. Det är ett fortsatt högt inflöde av ärenden, men volym och kostnad är inom budgeterad nivå. Budgetavvikelsen beror delvis på högre kostnad för inhyrd personal.

Verksamhet flyktingmottagande som avser ensamkommande barn och ungdomar har en positiv avvikelse jämfört med budget på 8,0 miljoner kronor. Resultatet har påverkats positivt av högre ersättningar för ärenden som har varit aktuella tidigare år. Resultatet för nämnden har en positiv avvikelse på 9,3 miljoner kronor jämfört med den prognos som fastställdes i augusti. Under december månad beviljades återsöknings medel för både avhopparverksamhet ifrån Polismyndigheten 4,0 miljoner kronor och ersättning för asylsökande klienter i större utsträckning än vad som hade förutspåtts med 5,0 miljoner kronor.

Verksamhetsbokslut

Förvaltningens arbete utifrån åtgärderna i verksamhetsplanen har till största del följt tidsplanen, och fallit väl ut. Uppföljningen av socialförvaltningen talar därför för att socialnämnden i hög grad uppnått det den planerat för att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål.

I **bilaga 2** redovisas arbetet inom respektive inriktningsmål och målens underordnade uppdrag.

Bilagan sammanställer även de åtgärder som kopplas till uppdragen, och vilken status som bedömts för respektive åtgärd.

Internkontroll

Socialnämndens internkontrollplan för 2022 har delrapporterats i juni och i september. Sammanlagt har internkontrollen omfattat 27 moment under 2022. Uppföljning av internkontrollplan visar 1 kontrollmoment där anmärkning förekommit vid ett kontrolltillfälle. Mindre anmärkningar har vid minst ett kontrolltillfälle förekommit i tio kontrollmoment, medan sexton moment har genomförts utan anmärkning.

Barnkonsekvensanalys

Att nämndens verksamhet kontinuerligt följs upp och utvärderas säkerställer att barn, vårdnadshavare och övriga omsorgsgivare får sina behov av stöd och trygghet och rättigheter tillgodosett. Den ekonomiska uppföljningen, såväl som uppföljning av verksamhetsplan och interkontrollplan är ett led i detta.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2022-02-03
- Bilaga 1: Analys av ekonomiskt utfall
- Bilaga 2: Uppföljning av verksamhetsplan 2022
- Bilaga 3: Socialnämndens sammanställda analys inför årsredovisning
- Bilaga 4: Uppföljning av internkontrollplan 2022
- Bilaga 5: Nyckeltal IFO
- Bilaga 6: Kommunalt finansierad verksamhet 2022

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2023-02-02

Diarienummer:
SCN-2023-00025-1

Handläggare:
Magnus Bergmark

Bokslut december 2022

Sammanfattning

Socialnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2022	Resultat		
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Helårsprognos 202208
Politisk verksamhet	5	0	-1	0
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	0	-4	0	-2
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	215	17	10	15
Barn- och ungdomsvård	618	-8	-49	-20
Familjerätt och familjerådgivning	20	2	0	1
Flyktingmottagande	5	8	7	11
Nämnden totalt	863	15	-33	5

	KF-budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Helårsprognos 202208
Investeringar	0	0	1	0

Socialnämnden har ett positivt resultat på 15 miljoner kronor.

Missbrukarvården och övrig vård för vuxna har ett positivt resultat på 17 miljoner kronor. Insatskostnaden för missbrukarvården har en negativ avvikelse jämfört med budget. Tillfälliga vakanta tjänster, lägre övriga kostnader och högre intäkter ger verksamheten ett positivt resultat.

Barn och ungdomsvården inklusive insatser enligt LSS, har en negativ avvikelse jämfört med budget på 12 miljoner kronor. Verksamheten arbetar aktivt med att minska behovet av vård utan för eget hem. Det är ett fortsatt högt inflöde av

ärenden, men volym och kostnad är inom budgeterad nivå. Budgetavvikelsen beror delvis på högre kostnad för inhyrd personal.

Verksamhet flyktingmottagande som avser ensamkommande barn och ungdomar har en positiv avvikelse jämfört med budget på 8,0 miljoner kronor. Resultatet har påverkats positivt av högre ersättningar för ärenden som har varit aktuella tidigare år.

Resultatet för nämnden har en positiv avvikelse på 9,3 miljoner kronor jämfört med den prognos som fastställdes i augusti. Under december månad beviljades återsöknings medel för både avhoppverksamhet ifrån Polismyndigheten 4,0 miljoner kronor och ersättning för asylsökande klienter i större utsträckning än vad som hade förutspåtts med 5,0 miljoner kronor.

Resultat per verksamhet

Politisk verksamhet

Politiskverksamhet, mnkr				
	Utfall 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Utfall 2021
110 Nämnd- och styrelseverksamhet	-3,0	-2,7	-3,0	-3,3
140 Övrig politisk verksamhet	-2,1	-2,1	-2,0	-2,1
Nettokostnad	-5,1	-4,8	-5,1	-5,4
Kommunbidrag	4,8	4,8	4,8	4,7
Resultat Politiskverksamhet	-0,3	0,0	-0,3	-0,6

Politisk verksamhet har ett underskott på 0,3 miljoner kronor. Nettokostnaden är 5,1 miljoner kronor. Verksamheten består av nämndens arbete samt utfört arbete av utskottssekreterare och nämndsekreterare.

Missbrukarvård och övrig vård för vuxna

Missbrukarvård och övrig vård för vuxna, mnkr				
	Utfall 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Utfall 2021
571 Missbrukarvård	-123,5	-131,1	-125,0	-124,6
572 Övrig vård för vuxna	-74,8	-84,2	-74,9	-70,7
Nettokostnad	-198,4	-215,3	-199,9	-195,4
Kommunbidrag	215,3	215,3	215,3	204,9
Resultat Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	16,9	0,0	15,4	9,5

Missbrukarvård och övrig vård för vuxna har ett positivt resultat på 16,9 miljoner kronor. Nettokostnaden är 198,4 miljoner kronor 2022.

Antalet klienter som har aktualiserats har ökat under året och är 16% högre jämfört med 2021, antalet inledda utredningar har ökat med 6% jämfört med föregående år.

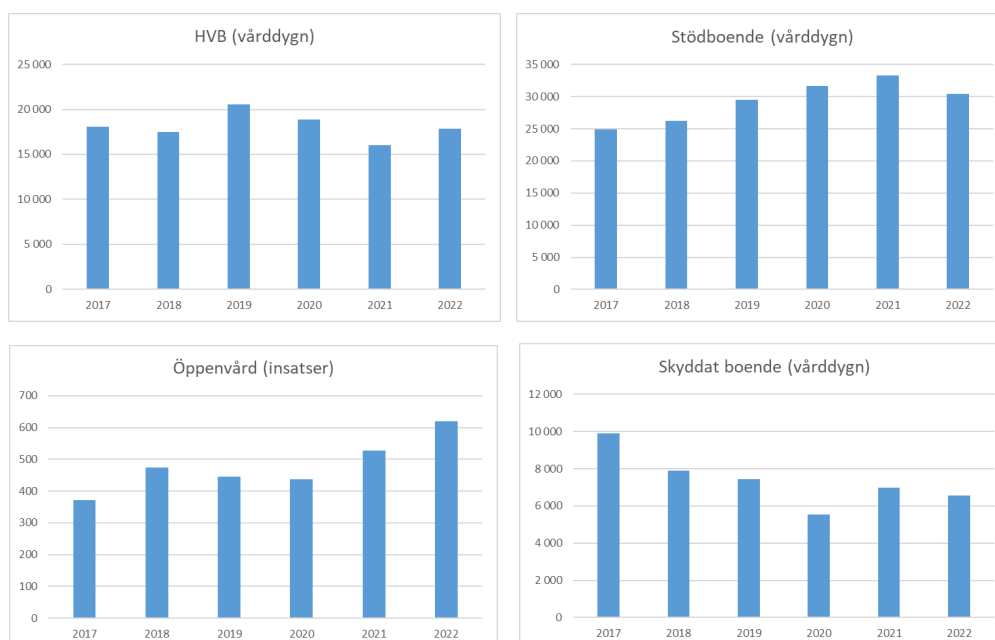
Antalet vårddygn på HVB är 12% högre jämfört med 2021, men ligger fortfarande under nivån 2019 och 2020. Antalet vårddygn på stödboende är 9% lägre jämfört med föregående år och ligger även på lägre nivå än 2020. Antalet insatser inom öppenvård är 17% högre jämfört med 2021 och ligger på högre nivåer än tidigare år. Den totala nivån av insatser inom Beroendevården har varit högre än budgeterat även

om antalet dygn inom stödboende har minskat. Det höga inflödet av ärenden har är på både anmälningar och egna ansökningar. Det har även gällt spelberoende. Flera klienter som kommer i kontakt med förvaltningen har varit i dåligt skick både utifrån beroendeproblematik och utifrån psykiskt mående. Allt fler klienter har en mångfacetterad samsjuklighetsproblematik. Orsaken till den höga nivån av ärenden går inte att fastställa, men kan vara en effekt av pandemin. Det är något som klienterna själva lyfter fram i samtal. Klienter har blivit kvar i placeringar både på hvb och stödboende längre än vad som varit önskvärt. Detta beror dels på mognaden att kunna klara ett eget boende utan misskötsamhet, dels en begränsad tillgång på lämpliga bostäder att flytta till.

Vid kommunens stödboende för vuxna har det under året varit i stort hög beläggning hela året. Även beläggningen vid kommunens härbärge har under året varit mycket högt. Den höga beläggningen sätter stora krav på verksamheten för att undvika att allvarliga incidenter uppstår, eftersom de personer som söker sig till härbärgets ofta är påverkade och i dåligt psykisk kondition. Hemlöshetsfrågan är prioriterad både gällande att söka upp människor och motivera till hjälp och till att se över alternativ till härbärgets.

Kommunens egen öppenvårdsbehandling utökades under 2022 med ytterligare en drogterapeut vid Dag Hammarsköldsväg 13. Detta har gjort att fler människor kunnat få hjälp och stöd i hemmaplanslösningar. Även råd och behandlingsverksamheten har haft högt flöde av ärenden.

Antalet vårddygn för skyddat boende är 6% lägre jämfört med 2021 och har lägre antal dygn än tidigare år med undantag för 2020. Inom verksamheten pågår ett målmedvetet utvecklingsarbete med att i möjligaste mån minimera tiden vid skyddat boende och finna andra alternativ till exempel jourboende och utslussningslägenheter.

Inom avhoppverksamheten har hittills ett trettiotal individer varit aktuella. Det är ännu för tidigt att dra slutsatser om det är en hållbar och effektiv verksamhet. Kännedom om verksamheten har spridit sig och klienter tar egen kontakt för att få hjälp. En insats förutsätter att man bedöms vara inom ramen för vad som gäller för avhopp dvs samtycker till kontroll av register och samtycker till kontakt med polisen. En stor del av insatskostnaderna för verksamheten har under slutet av året har

kunnat återsöktas av polisen. Det är en stor anledning till det positiva resultatet. Tidigare år och i början av året 2022 gav sådana återsökningar avslag.

Insatskostnad: Missbrukarvård och övrig vård för vuxna, mnkr				
	Utfall 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Utfall 2021
571 Missbrukarvård	-96,1	-86,9	-97,9	-95,1
572 Övrig vård för vuxna	-18,6	-23,3	-20,3	-20,8
Alla verksamheter	-114,7	-110,1	-118,2	-115,9

Insatskostnaden är totalt 114,7 miljoner kronor, en negativ avvikelse jämfört med budget på 4,6 miljoner kronor. Missbrukarvården har en negativ avvikelse och övrig vård för vuxna har en positiv avvikelse jämfört med budget.

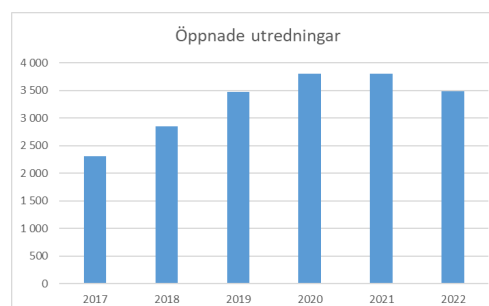
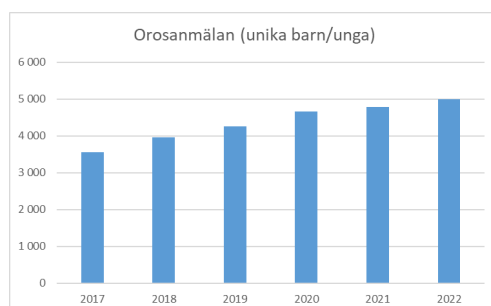
Antalet hushåll i tillfälliga boenden har varit lågt. Det avhysningsförebyggande arbetet vid boendeenheten har hög prioritet. Inflödet av så kallade missiv från kronofogden har ökat under hela året. Stöd till barnfamiljer prioriteras högst. En kartläggning av hemlöshetsituationen i Uppsala genomfördes under året av enheten.

Barn och ungdomsvård

Barn och ungdomsvård, mnkr				
	Utfall 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Utfall 2021
5731 HVB-vård barn och ungdom	-221,1	-211,1	-219,6	-222,4
5732 - Familjehemsvård barn och ungdom	-213,8	-207,5	-230,1	-210,2
5733 - Individuell behovsprövad öppenvård	-160,8	-162,6	-152,9	-161,0
5739 - Råd och stöd barn och ungdom	-30,2	-37,0	-35,4	-28,1
550 - Insatser enligt LSS	-3,8	0,0	-2,2	0,0
Nettokostnad	-629,7	-618,1	-640,3	-621,7
Kommunbidrag	618,1	618,1	618,1	572,7
Resultat Barn och ungdomsvård	-11,6	0,0	-22,1	-49,0

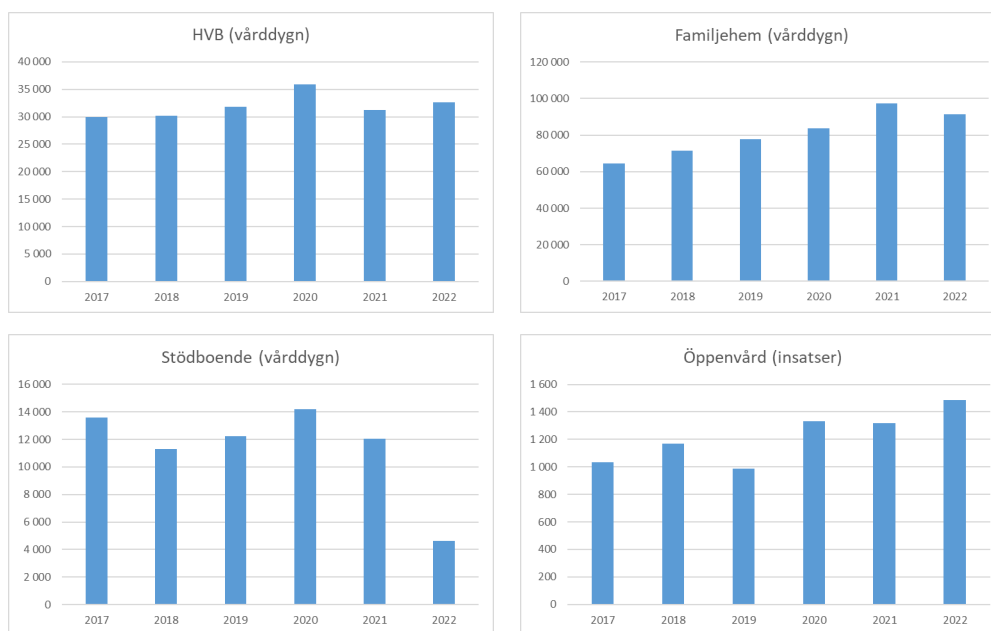
Verksamhet Barn och ungdomsvård inklusive insatser enligt LSS har ett underskott på 11,6 miljoner kronor. Nettokostnaden för Barn och ungdomsvården är 629,7 miljoner kronor.

Antalet unika barn och ungdomar som är aktuella med en orosanmälan är 4,6% högre jämfört med 2021, vilket också innebär en högre nivå än tidigare år. Antalet öppnade utredningar är 8,4% lägre jämfört med 2021 och ligger på samma nivå som 2019.

Inflöde barn och ungdomsvård	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nya anmälningar	6 254	7 256	8 636	9 481	10 164	10 488
Unika barn och unga (av nya anmälningar)	3 553	3 956	4 260	4 673	4 781	5 001
Öppnade utredningar	2 316	2 849	3 472	3 809	3 809	3 489
Anmälan per unik barn & ungdom	1,8	1,8	2,0	2,0	2,1	2,1

Behovet av vård utanför eget hem har minskat under året, och sammanlagt har antalet vårddygn inom HVB, stödboende och jour- och familjehem minskat med 9% jämfört med 2021. Antalet vårddygn på HVB har ökat med 5%, antalet dygn på familjehem har minskat med 6% och antalet dygn på stödboende har störst förändring och är 62% lägre jämfört med 2021. Antalet insatser inom öppenvård har under perioden ökat med 13%.

Under året har det varit fortsatt fokus på att utveckla uppföljning av verksamheten, hur väl möter insatsens genomförande mot det behov som finns. De har lett till ökad kunskap om behov och matchning av insatser, som har lett till ökad effektivitet och minskat behov av externa köp.

Inom egen regi har intensiv hemmabaserad familjebehandling utökats och anpassats under året. Det har inneburit att ca 20 barn och unga har klarat av behandling i eget hem i stället för placering. Ungdomscoach, eget kvalificerat stöd till ungdomar har också utökats. Insatsen har gott resultat och kan ibland kompletteras med familjebehandling.

Barnsäkert är en samverkansmodell mellan kommun och region, som även den har utökats. BVC-sköterskor i Uppsala har direktkontakt med en familjebehandlare från familjeenheterna. Familjer screenas av vid varje kontakt på BVC från barnet är 0-5 år. Behov som fångas upp kan omhändertas av region eller kommun. Många familjer får på så sätt tidiga insatser vid behov av föräldrastöd eller familjebehandling.

Familjestödsgruppen har också utökats. Pedagogiskt föräldrastöd som ges i hemmet till föräldrar, som har behov av föräldrastöd på grund av kognitiva svårigheter eller av annat skäl har nedsatt föräldraförmåga. Utökad samverkan med BVC för att i tidigt skede stödja blivande föräldrar redan innan barnet är fött.

Samverkansarbete i förbyggande syfte mot kriminalitet har utökats med fältsekreterare och fältassistent inom Gottsundaområdet. Samverkan når barnets hela

vakna dygn med samverkan mellan socialförvaltningen, mellanstadiet, högstadiet, fältarbetarna, fritidsverksamhet och polis.

Enheten för riktat stöd har ett fortsatt uppdrag att arbeta mot kriminalitet, det sker i samverkan med Ungdomsjouren och Polis. Ett flertal ungdomar har identifierats vilket har lett till ett flertal HVB placeringar och även som SiS-placering.

Insatskostnad: Barn och ungdom, mnkr				
	Utfall 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Utfall 2021
5731 - HVB-vård för barn och unga	-176,1	-187,2	-177,0	-186,9
5732 - Familjehemsvård barn/ungdom	-144,4	-143,4	-154,5	-143,4
5733 - Individuellt behovsprövad öppen vård barn och unga	-81,7	-86,5	-84,8	-82,9
5739 - Råd och stöd barn och unga	-29,9	-31,3	-31,3	-25,5
550 - insatser enligt LSS	-3,9	0,0	-2,4	0,0
Alla verksamheter	-436,0	-448,4	-450,0	-438,6

Insatskostnaden är 436 miljoner kronor, det är en positiv avvikelse jämfört med budget på 12,4 miljoner kronor.

Myndighetsutövningen har haft fortsatt utmaningar med bemanning och arbetsmiljö. Behovet av inhyrd personal har påverkat kostnaderna negativt. En ny organisationsstruktur har tagits fram och införts under hösten. En kompetens och befogenhetstrappa har arbetats fram och införts vid årsskiftet för att tydliggöra ansvar, kompetensutveckling och karriärvägar för socialsekreterare. Till trappan har även en ny lönestruktur kopplats och införs 2023. Det är för att förbättra förutsättningarna, minska personalomsättningen och ge lägre arbetsbelastning.

Familjerätt och familjerådgivning

Familjerätt och familjerådgivning, mnkr				
	Utfall 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Utfall 2021
581 Familjerådgivning	-3,4	-3,4	-3,5	-3,3
589 Familjerätt	-14,9	-16,6	-15,7	-15,7
Nettokostnad	-18,4	-20,0	-19,1	-19,0
Kommunbidrag	20,0	20,0	20,0	18,9
Resultat Familjerätt och familjerådgivning	1,6	0,0	0,9	-0,1

Familjerätt och familjerådgivning har ett positivt resultat på 1,6 miljoner kronor. Verksamhetens nettokostnad är 18,4 miljoner kronor.

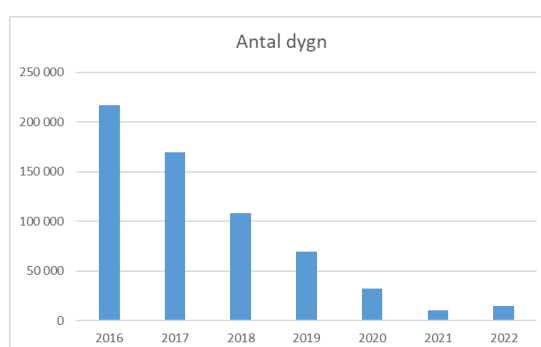
Familjerätten har ett högt inflöde och har utökat bemanningen med en tjänst för att inte orsaka för långa väntetider. Det var nödvändigt både för att dämpa arbetsbelastning och uppfylla lagkrav då tidsfristen är lagreglerad. Antalet ärenden och kostnader för umgängesstöd är lägre än både budget och tidigare år.

Familjerådgivningens resultat följer budget. Antalet ärenden är högt och väntetiderna har varierat under året. Även denna verksamhet har förstärkt bemanningen för att minska väntetid för rådgivning.

Flyktingmottagande (ensamkommande)

Flyktingmottagande, mnkr				
	Utfall 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Utfall 2021
610 Flyktingmottagande	2,8	-5,1	6,3	-2,5
Nettokostnad	2,8	-5,1	6,3	-2,5
Kommunbidrag	5,1	5,1	5,1	9,9
Resultat Flyktingmottagande	7,9	0,0	11,4	7,5

Verksamhet Flyktingmottagande har ett positivt resultat på 7,9 miljoner kronor. Verksamheten är till största delen finansierad av statliga bidrag, har därav en positiv nettokostnaden på 2,8 miljoner kronor. Verksamhetens kostnad för perioden är 30,8 miljoner kronor.

I december hade verksamheten 46 aktuella barn och ungdomar. Årets ökning av barn och ungdomar är en effekt av situationen i Ukraina. Under våren kom det 40 ensamkommande barn och unga ifrån Ukraina. De flesta av dem är placerade i familjehem.

Insatskostnad: Flyktingmottagande, mnkr				
	Utfall 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Utfall 2021
610 - Flykting	-17,8	-17,1	-18,3	-21,1
Alla verksamheter	-17,8	-17,1	-18,3	-21,1

Insatskostnaden är 17,8 miljoner kronor, det är i nivå med budget.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget för 2022 var 2,0 miljoner kronor. Under året genomfördes inte någon investering. Det beror främst på att det inte skedde några större lokalbyten eller anpassningar under året. Nämndens investeringsbehov består främst av inventarier och möbler till verksamhetens lokaler.

Socialförvaltningen

Datum:
2023-01-31Diarienummer:
SCN-2022-00025Handläggare:
Magnus Tibbing

Bilaga 2 - Uppföljning av verksamhetsplan 2022

Bilaga 2 redovisar uppföljningen av verksamhetsplanen 2022. I samtliga fall där socialförvaltningen har ett utpekat ansvar redovisas inriktningsmål, uppdrag samt åtgärder.

Redovisningen speglar strukturen på verksamhetsplanens tre nivåer; inriktningsmål uppdrag och åtgärder.

Nämnden kan också åläggas särskild rapportering. Under 2022 har särskild rapportering begärts avseende nämndens beredskap i händelse av kris, samt kring hantering av brukares synpunkter.

Inriktningsmål 1.

Uppsala ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Socialnämndens verksamhet tycks till övervägande del leda till de resultat den vill se inom inriktningsmålet.

Socialnämnden redovisar ett positivt resultat om 15 miljoner kronor. Verksamhetsområdena missbruksvård och övrig vård för vuxna samt flyktingmottagande har störst överskott i jämförelse med budget. Resultatet för verksamhetsområdet barn- och ungdomsvård avviker dock negativt jämfört med budget.

Effektivisering av verksamheten genom att digitalisering och processutveckling har fortgått under 2022. Det ger vinster genom att frigöra resurser som annars skulle läggas på administration, men också i ökad tillgänglighet för invånarna.

Förvaltningen erfar att det är utmanande att rekrytera och behålla erfarna socionomer, i synnerhet inom avdelningen Barn och ungdom myndighet. Åtgärder har vidtagits för att bli en mer attraktiv arbetsplats och därmed stärka kompetensförsörjningen. Avdelningen har under 2022 genomgått en omorganisation som delvis syftar till att förbättra arbetsmiljön, ge ett närmre ledarskap samt genom att inrätta "kompetenstrappan" - karriärvägar för socionomer som ger incitament att utvecklas inom organisationen.

Uppdrag 1: Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet.

Status: Klar

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Fortsätta arbetet med att identifiera påverkbara faktorer vid fördelning av nämndens resurser mellan kvinnor och män och pojkar och flickor	Resursfördelning mellan målgrupper beaktas i nämndens verksamheter. Könsdimensionen ingår i detta, men i första hand fördelas resurser utifrån individens behov. Socialnämnden har under hösten 2022 genomfört en kartläggning av resursfördelning inom verksamheter, vilken inte visade på omotiverade skillnader i hur resurserna kommit kvinnor respektive män tillgodo.	Klar
Analysera om skillnaderna i fördelningen av nämndens resurser enligt socialförvaltningens jämställdhetsanalys från 2021 är motiverade.	En kartläggning med analys är genomförd under hösten 2022. Kartläggningen visade inte på omotiverade skillnader i hur resurserna kommit kvinnor respektive män tillgodo.	Klar

Uppdrag 2: Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Status: Klar

Socialnämnden har inrättat ett branschråd med informationsutskick till leverantörerna. Tekniska förutsättningar för digitala branschråd utreds. Nämnden har också arbetat med avvikelser från upphandling inom ramavtal samt att kvalitetssäkra den befintliga upphandlingsprocessen.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Fortsätta att systematiskt utveckla nämndens upphandlingsprocess.	Nämnden har arbetat med avvikelser från upphandling inom ramavtal samt med att kvalitetssäkra den befintliga upphandlingsprocessen.	Klar
Fortsätta arbetet med att inrätta ett branschråd.	Att inrätta ett branschråd har varit utmanande med anledning av pandemin, men arbetet har fortgått under 2022 Tekniska lösningar som möjliggör digitala branschråd har tagits fram, och det har genomförts informationsutskick till leverantörerna.	Klar

Uppdrag 3: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande

Status: Klar

Arbetet med digitalisering av välfärdstjänster är en av förutsättningarna för att tillgängliggöra Socialnämndens verksamhet och effektivisera processerna inom den. I linje med detta har Socialnämnden arbetat med utveckling av digitala tjänster på flertalet sätt, bland annat genom införandet och utvecklandet av verksamhetssystemet LifeCare och att införa system för säker digital kommunikation. Under 2022 har nämnden arbetat för att möjliggöra digital ansökan och tidsbokning, samt för att öka brukarens insyn i sitt eget ärende via en säker webbportal. Handläggningen av orosanmälningar har digitaliserats.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Fortsätta arbetet med att se över möjligheten att använda digitala verktyg i nämndens verksamheter för att säkerställa att nämndens resurser används jämställt, jämlikt och likvärdigt.	Nämnden har implementerat ett verktyg som möjliggör säker digital kommunikation i kontakt med klienter. Inom delar av verksamheten har också digital ansökan via en medborgartjänst implementerats, och arbetet med att implementera digital tidsbokning pågår	Klar

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Fortsätta att utveckla och implementera verksamhetssystemet.	Verksamhetssystemet utvecklas och anpassas löpande utifrån verksamhetens önskemål och behov. En del av detta är det treåriga projektet SosSyc, med målet att implementera LifeCare som verksamhetssystem och att ge användarna ett bättre gränssnitt och utökad funktionalitet närmar sig slutfasen. Socialnämnden, tillsammans med leverantörer av verksamhetssystem, följer den tekniska utvecklingen och söker nya lösningar som i slutändan avser att gynna såväl medarbetare som klienter. Projektet går in i förvaltning under början av 2023.	Klar
Genomföra en översyn av socialnämndens digitala kommunikation.	Socialnämndens arbete för att vidareutveckla sin digitala kommunikation har fortsatt under 2022, och berör flertalet processer. Nämnden arbetar med riktlinjer för användande av e-tjänster, såväl kopplat till specifika system som generellt. Detta innefattar t.ex. riktlinjer vilken informations som ska hanteras via e-post, LifeCares olika kommunikationsverktyg, kommunens e-tjänst för säkra meddelande och Cosmic Link. Vidare har nämnden också arbetat med en översyn kring distributionen av handlingar till förtroendevalda.	Klar
Implementera genomförande av säkra digitala möten.	Säkra digitala möten har implementerats via ett verktyg från Inera. Statistik från IT-staben visar att flera av nämndens verksamheter är regelbundna användare av verktyget. Exempelvis har placeringsenheterna samt skolteamet individuppföljningar via säkra digitala möten vilket resulterat i färre resor runt om i Sverige.	Klar

Nämndmål: Nämnden ska ha en hållbar och jämställd ekonomi i balans

Status: Klar

Nämnden har genomfört uppdraget med ett positivt resultat om 15 mkr. Verksamhetsområdena missbruksvård och övrig vård för vuxna samt flyktingmottagande har störst överskott i jämförelse med budget. Resultatet för barn- och ungdomsvården avviker dock negativt jämfört med budget 2022.

Överskottet inom missbruksvård och övrig vård för vuxna härrör inte från sänkta insatskostnader. Verksamhetens positiva resultat förklaras i stället genom tillfälligt vakanta tjänster, lägre övriga kostnader och högre intäkter.

Barn och ungdomsvården inklusive insatser enligt LSS, har en negativ avvikelse jämfört med budget på 12 miljoner kronor. Verksamheten arbetar aktivt med att minska behovet av vård utan för eget hem. Socialnämnden har sett ett fortsatt högt inflöde av ärenden, men volym och kostnad är inom budgeterad nivå. Budgetavvikelsen beror delvis på högre kostnad för inhyrd personal.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Genomföra åtgärder för att effektivisera missbruks- och övrig vuxenvård och därmed minska vårddygnen utanför eget hem och inom extern öppenvård.	<p>Arbetet med framtagna handlingsplaner pågick under hela 2022.</p> <p>Insatskostnaden för Missbrukarvård och övrig vård för vuxna har en negativ avvikelse jämfört med budget om 4,6 miljoner kronor, men ligger i nivå med kostnad för 2021 vilket är positivt. Det är främst insatskostnaderna inom missbrukarvården som inte klarar budgeterad nivå. Fler brukare med omfattande och komplexa behov leder till längre externa placeringar.</p> <p>Under sommar och höst 2022 har också ett flertal LVM ansökningar utfärdats, eftersom klienter har varit i så pass dålig kondition att detta varit nödvändigt.</p> <p>Verksamhetsområdet har ett positivt resultat om 16.9 miljoner kronor.</p>	Klar

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
<p>Genomföra åtgärder för att effektivisera myndighetsutövningen inom barn- och ungdomsvården och därmed minska vårddygnen utanför eget hem och inom extern öppenvård.</p>	<p>Verksamheten har arbetat med handlingsplaner för att på lång sikt hålla budget i balans för hela verksamheten.</p> <p>Socialnämnden har implementerat arbetsmetoderna "En ingång" samt "Rådtrum", som syftar till att ge handläggarna stöd inför och under placering, samt att säkerställa att nämndens placeringsbeslut är korrekta.</p> <p>Insatskostnaden för Barn och ungdomsverksamhet har en positiv avvikelse på 12,4 miljoner kronor jämfört med budget. Inriktningen är att minska antalet placeringar utanför eget hem, utveckla behovsanpassad öppenvård och minska behovet av inhyrd personal.</p> <p>Behovet av vård utanför eget hem har minskat under året, och sammanlagt har antalet vårddygn inom HVB, stödboende och jour- och familjehem minskat med 9% jämfört med 2021. Antalet vårddygn på HVB har ökat med 5%, antalet dygn på familjehem har minskat med 6% och antalet dygn på stödboende har störst förändring och är 62% lägre jämfört med 2021. Antalet insatser inom öppenvård har under perioden ökat med 13%.</p>	Klar
<p>Genomföra åtgärder för att minska behoven av inhyrd personal, öka den ordinarie bemanningen, minska personalomsättningen och förbättra arbetsmiljön inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården.</p>	<p>Socialnämnden har skapat en ny organisationsstruktur och infört "kompetenstrappan" inom avdelning Barn och ungdom myndighet.</p> <p>Syftet är att skapa en effektivare ledningsmodell och att behålla kvalificerad personal i en förbättrad arbetsmiljö och med nya karriärvägar inom organisationen.</p> <p>Utöver det har det fattats beslut om att införa en lönetrappa kopplat till kompetenstrappan.</p>	Klar

Inriktningsmål 2.

Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Socialnämndens verksamhet har lett till de resultat den vill se inom inriktningsmålet.

Nämnden arbetar på flera fronter för att vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet. De åtgärder som Socialnämnden vidtagit omfattar bland annat att upprätta ett tätare samarbete med andra berörda aktörer och att implementera nya arbetssätt och metoder. Utöver det förebyggande arbetet med ungdomar som riskerar att falla in i kriminalitet bedriver nämnden också en avhopparverksamhet, som bedöms vara framgångsrik och ha ytterligare potential.

Uppdrag 5: Vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet

Status: Klar

Åtgärderna för att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet har inneburet i närmare samarbete med olika aktörer samt att implementera nya arbetssätt och metoder i det förebyggande arbetet.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Fortsätta arbetet med att utveckla metoder och samverkansformer tillsammans med kultur- och fritidsnämnden för att tidigt bryta kriminellt beteende.	Ungdomsjouren har ett pågående projekt i Sävja tillsammans med skola och fritid. Projektet, som löper över två år, har som mål att nå alla elever och föräldrar i årskurs 4 och 5. Projektet har löpt enligt plan och första delrapporten är redovisad i nämndsammanträde september 2022. Projektet övergår till ordinarie verksamhet 2023.	Klar
Fortsätta att utveckla SSPF för mellanstadiet i samverkan med skola, polis och fritid.	I Gottsunda finns socialsekreterare som deltar i SSPF. Socialförvaltningen arbetar med ungdomar i mellanstadieåldern, och eftersträvar en effektiv samverkan med andra aktörer, oavsett klientens ålder. Socialnämnden och polismyndigheten samverkar över lag väl kring barn som riskerar att falla in i kriminalitet. Polismyndigheten har dock inte mellanstadieungdomar som utpekad målgrupp så en formell samverkan inriktad på dessa är inte etablerad.	Klar
Fortsätta kvalitetssatsningen inom barn och ungdomsvården med kompetenshöjning och implementering av riskbedömningsprogram.	Arbetet med att metoderna SAVRY / EARL fortlöper enligt plan. Barn och ungdomsvården har implementerat metoder att skatta barnets risk i hemmiljö, såväl före som efter att en insats ges.	Klar
Fortsätta samordnandet av forum för brotts- och drogförebyggande arbete tillsammans med kommunstyrelsen.	Samordningen inom området ANDTS fortlöper enligt plan.	Klar

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Utveckla arbetet med att ta fram kommundemensamma lägesbilder tillsammans med kommunstyrelsen, polisen och andra berörda aktörer.	Arbetet har under 2022 fortlöpt enligt plan. Socialnämnden bidrar primärt genom att ungdomsjouren rapporterar sina observationer. Kopplat till detta använder och deltar ungdomsjouren i utvecklingen av ett digitalt verktyg, "Embrace".	Klar
Vidareutveckla nämndens avhopparverksamhet.	Under 2022 har Socialnämnden vidareutvecklat de metoder som används i behandlingen av avhoppare, vilket bedöms ge ökade volymer 2023. Avhopparverksamheten övergår till ordinarie verksamhet och som en del av arbetet inom Group Violence Intervention (GVI).	Klar
Genomföra åtgärder för att förebygga och motverka effekterna av hot, våld och annan otillåten påverkan på medarbetare och förtroendevalda.	Utbildningar ges, rutiner och checklistor har uppdaterats. Tillbud av hot eller otillåten påverkan anmäls i avvikelsesystemet och följs upp. Ett pågående samarbete med personalavdelningen.	Klar

Grunduppdrag: Utveckla samverkan med regionen kring våldsutsatta kvinnors behov av stöd.

Status: Klar

Socialnämnden samverkar i nätverk för att belysa de särskilda behov som våldsutsatta kvinnor har. Regionens forsknings- och utvecklingsenhet ingår i samverkan. Därigenom stärks de professioner som arbetar med målgruppen i att möta dessa kvinnor utifrån kunskapsorienterade metoder.

Grunduppdrag: Vidareutveckla nämndens skydds- och boendekedja för våldsutsatta kvinnor.

Status: Klar

Socialnämnden arbetar för att förkorta tiden i skyddat boende, så att den utsatte ska komma vidare till utslussboende eller jourlägenhet så snart som risk- och skyddsbedömningsbedömningar tillåter.

Grunduppdrag: Vidareutveckla stöd och insatser till kvinnor och barn utsatta för våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.

Status: Klar

Utöver grunduppdraget, att tillse att rätt insats ges när den behövs, arbetar nämnden för att utveckla och bredda samverkan med andra aktörer.

För att kunna ge ett bredare och ett målgruppsanpassat stöd har en översyn gjorts kring organisationen av skyddade boende, mängden och typen av platser vid skyddade boenden. Nämnden har också säkerställt att den personal som möter målgruppen i sin dagliga verksamhet har genomgått en utbildning om våldets mekanismer.

Utöver ovanstående har en särskild uppföljning av privata utförare inom ramavtalet för skyddat boende genomförts och redovisats vid nämndsammanträde hösten 2022.

Grunduppdrag: Genomföra fortbildning för tidigare utbildade våldsombud.

Status: Klar

Samtliga nyanställda genomgår en utbildning om hedersrelaterat våld och förtryck som en del av kompetensutvecklingsplanen. För att säkerställa att verksamheterna också har fördjupad kunskap i frågan ges också en våldsombudsutbildning till utpekade personer inom verksamheterna.

Grunduppdrag: Genomföra kompetenshöjningsinsatser för att förbättra arbetet med att tidigt identifiera individer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck, tillsammans med civilsamhället och andra berörda nämnder.

Status: Klar

Socialnämnden samarbetar med TRIS (Tjejjers rätt i samhället) och har haft riktade insatser både inom skolväsendet samt till fritidsledare och övrig personal inom Fritid Uppsala. Medarbetare inom Socialnämnden, Arbetsmarknadsnämnden samt Vård- och omsorgsnämnden har utbildats i både HRV och Våld i nära relation.

Våren 2023 planeras en utbildning för medarbetare vid Ungdomsjouren.

Grunduppdrag: Genomföra kompetenssatsning inom kognitiv integrerad behandling vid barnmisshandel (KIBB).

Status: Klar

Metoden är implementerad under 2022, och kompetenssatsningen genomförd.

Grunduppdrag: Genomföra våldsombudsutbildning i samverkan med omsorgsnämnden med fokus på medarbetare som möter vuxna individer och särskilt individer med missbruksproblematik.

Status: Klar

Våldsombudsutbildning ges till utpekade personer inom verksamheterna.

Tillkommande uppdrag, KS-beslut:**I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.**

Status: Påbörjad

Socialnämnden arbetar med åtgärder inom området. Nämnden har reviderat krisledningsplanen och arbetar med att fastställa krigsorganisationen. Utöver det så deltar nämnden i det kommunövergripande arbetet avseende reservkraftsstrategi och har genomfört en nödvattenövning. Socialnämnden deltar även i det kommunövergripande samordningsnätverket avseende flyktingmottagandet från Ukraina.

Tillkommande uppdrag, KS-beslut:

Uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut.

Status: Påbörjad

Socialnämnden förbereder övningar inom området, och avser att ta fram en övningsplan.

Tillkommande uppdrag, KF-beslut:

Revidera program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.

Status: Klar

Revideringen av programmet är genomförd och den nya versionen har fastslagits av Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

Tillkommande uppdrag, KS-beslut:

Att uppdra till socialnämnden att ta fram handlingsplaner rörande hedersrelaterat våld och förtryck och våld i nära relationer

Status: Påbörjad

Arbetet med att utforma handlingsplaner har påbörjats och planeras att färdigställas under 2023.

Inriktningsmål 3.

Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Nämndens verksamhet tycks till övervägande del leda till de resultat den vill se inom målet.

Den fortsatta implementeringen av Socialnämndens handlingsplan för miljö- och klimatarbete är den viktigaste åtgärden för att bidra till inriktningsmålet.

Uppdrag 9: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050

Status: Klar

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Fortsätta implementeringen av handlingsplanen för socialnämndens miljö- och klimatarbete	Socialnämndens handlingsplan för miljö- och klimatarbete implementeras i samtliga verksamhetsgrenar. Under hösten 2022 genomförde socialnämnden flera åtgärder för att minska elkonsumtionen i verksamheterna. Nämnden har även arbetat aktivt med att minska antalet utskrifter i samband med införandet av olika digitala arbetssätt.	Klar

Inriktningsmål 4.

Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet.

Socialnämndens verksamhet tycks till övervägande del leda till de resultat den vill se inom inriktningsmålet.

Att tillse Uppsalabornas förutsättningar till folkhälsa och goda förutsättningar på jämlika villkor är en del av nämndens kärnuppdrag.

Utöver detta arbetar Socialnämnden med att förstärka samverkan med Region Uppsala kring klienter med missbruksproblematik och psykisk ohälsa, samt att i samverkan med ett kommunnätverk utveckla processerna kring SIP (Samordnad Individuell Plan). Vidare arbetar nämnden med att effektivisera vård- och boendekedjan för vuxna, och att arbeta uppsökande för personer som är utsatta för sexuell exploatering eller människohandel.

För att stärka integrationen representeras Socialnämnden i samhällsorientering för nyanlända, en utbildning som anordnas inom Arbetsmarknadsnämnden.

Samverkan och kunskapsutbyte med Uppsala universitet ger ömsesidiga vinster och säkerställer att verksamheten använder effektiva och vetenskapligt förankrade arbetsmetoder.

Uppdrag 11: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.

Status: Klar

Socialnämnden samverkar med AMN i frågor om etablering, samt medverkar i att ge utbildningen "samhällsorientering för nyanlända".

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Delta i arbetsmarknadsnämndens utbildning i samhällsorientering för nyanlända.	Socialnämndens är representerade i utbildningen som Arbetsmarknadsnämnden ger.	Klar

Uppdrag 12: Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa

Status: Klar

Socialnämnden har under 2022 arbetat med att förstärka samverkan med Region Uppsala kring klienter med missbruksproblematik och psykisk ohälsa, samt att i samverkan med ett kommunnätverk utveckla processerna kring SIP (Samordnad Individuell Plan).

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Utveckla arbetet med samordnad individuell plan (SIP) inom barn- och ungdomsvården.	Socialnämnden deltar i utarbetandet av gemensamma dokument och rutiner inom SIP-nätverket, som bland annat innefattar angränsande kommuner och Region Uppsala. Nämnden deltar även i arbetet med införande av Cosmic Link i samverkan med Region Uppsala. Barn- och ungdomsvården och SIP-samordnare började använda Cosmic Link den 4 oktober 2022.	Klar
Utveckla samverkan med andra berörda aktörer som tillhandahåller stöd till klienter med missbruk och psykisk ohälsa.	Socialnämnden samarbetar primärt med vård- och omsorgsnämnden och Region Uppsala kring målgrupper med samsjuklighet i missbruk och psykisk ohälsa. Avdelning vuxen ser ett behov av att förstärka samarbetet med Region Uppsala, eftersom avdelningen erfar otydlighet i ansvarsfördelningen. Under hösten 2022 har avdelningen påbörjat en kartläggning för att identifiera de områden som har störst behov av stärkt samverkan.	Påbörjad
Genomföra kompetenshöjande insatser i suicidprevention.	En skräddarsydd utbildning utifrån "Psyk-e-bas suicid" har tagits fram under 2022. Utbildningen var riktad till samtliga medarbetare.	Klar

Nämndmål: Uppsalas invånarna ska ges stöd så att deras möjligheter till ett tryggt och självständigt liv med goda förutsättningar för livskvalitet och folkhälsa ökar

Status: Klar

Arbetet med de åtgärder som bedöms bidra till målets uppfyllelse har löpt enligt plan.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Fortsätta arbetet med att förbättra och effektivisera vård- och boendekedjan för vuxna.	Utvecklingsarbetet fortgår. Boendeenheten ser att det vräknings- och störningsförebyggande arbetet som särskilt effektivt, som ett led i att bryta negativa spiraler tidigare och för att färre ska hamna i akut bostadslöshet. Avdelning vuxen ser därför potentiella vinster i att uppdatera arbetsrutinerna kring detta. En annan identifierad framgångsfaktor är att proaktivt arbeta med klienter som är på väg in i boendekedjan, att se till att de har rätt verktyg och förutsättningar att hantera ett eget boende.	Påbörjad
Vidareutveckla samverkan med Uppsala universitet när det gäller forskning och utbildning inom socialnämndens ansvarsområden.	Samverkan med Uppsala universitet sker inom samtliga av Socialtjänstens kärnverksamheter. Utbyte sker på flera plan, exempelvis bistår universitetet med kompetensutveckling och i viss mån forskning på Socialnämndens verksamhet, medan Socialnämnden tar emot och handleder studenter för verksamhetsförlagd utbildning och bistår med viss utbildning vid universitetets socionomprogram. Socialnämnden ingår i Uppsala universitets forskningsprojekt Barnsäkert, tillsammans med region Uppsala. Kopplat till nämndens trygghetsåtgärder pågår en förstudie, där universitetet ansökt om medel. Nämnden har också ingått i en ansökan om medel till ett studie om hedersrelaterat våld.	Klar
Utvärdera webbportalen "Unga och narkotika" i samverkan med utbildningsnämnden.	Webbportalen är implementerad, och har utvärderats. Uppföljningar visar att portalen används och är känd. De informationsinsatser som genomförts under 2022 har bidragit till ökad användning och sådana insatser bedöms fortsatt behövas för att ytterligare tillgängliggöra portalen	Klar
Tillhandahålla intensivt hemmabaserat familjearbete (IHF) i syfte att fler individer ska få sina behov tillgodosedda på hemmaplan.	Åtgärden är genomförd, Socialnämnden erbjuder nu intensivt hemmabaserat familjearbete.	Klar
Bidra till finansiering av mottagning för personer som fått ersättning för sexuella tjänster och prostitution, som skadar sig med sex eller utsatts för människohandel för sexuella ändamål i samverkan med civilsamhället.	Föreningsbidrag har beviljats för 2022. Vid nämndsammanträdet i december 2022 beslutades att bevilja Föreningen Hjälptill behovande bidrag med 525 000 kronor	Klar

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Genomföra uppsökande insatser för att kartlägga och inventera omfattning och behov bland personer som är utsatta för människohandel och/eller sexuell exploatering, etablera kontakt med drabbade individer och försöka påverka dem att ta emot hjälp.	Nämnden har inrättat ett team som ska arbeta uppsökande enligt åtgärden. Beslut fattades i nämndsammanträde i december 2022.	Klar

Tillkommande uppdrag, KF-beslut:

att uppdra till socialnämnden att inom HSVO Uppsala arbeta för ett utökat samarbete mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatrin med särskild inriktning på barn som bevittnat eller utsatts för våld i familjen.

Status: Klar

Under våren 2022 initierade socialnämnden en samverkan med Region, som har i uppdrag att ta emot barn och unga som mår dåligt, till exempel vid nedstämdhet, oro, ångest eller svårigheter att reglera känslor och beteenden. Under våren genomfördes möten där socialförvaltningens chefer inom avdelning barn och ungdom myndighet och barn och ungdom insats tillsammans med representanter från barn och ungdomshälsan informerar om varandras verksamheter samt diskuterar olika utvecklingsområden.

Region Uppsala och Socialnämnden har även ett kontinuerligt utvecklingsarbete via Barnahus i Uppsala då många av barnen passerar Barnahus och/eller barnskyddsteamet initialt. Vid Barnahus finns barn- och ungdomspsykiatrin (BUP) med vid samråden sedan ett par år tillbaka (2 gånger per vecka). BUP erbjuder även att socialtjänsten kan konsultera dem i eventuella remissförfaranden främst hur socialtjänsten kan formulera sig i remissen så man remitterar ”rätt” saker.

Tillkommande uppdrag, KS-beslut:

Att kommunledningskontoret i samverkan med socialförvaltningen tar fram kompetensutveckling när det gäller barns stärkta rätt till skydd för att öka kunskapen om den nya lagstiftningen i den kommunala organisationen

Status: Klar

Socialnämnden arbetar aktivt med kompetensutveckling och att implementera aktuell lagstiftning i verksamheten. Under året har kommunjuristerna hållit utbildning i lagstiftning som är relevant inom verksamhetsområdet. Att omvärldsbevaka såväl som att uppdatera riktlinjer och kompetensutvecklingsplaner är ett löpande arbete.

Tillkommande uppdrag, KS-beslut:

att ovanstående arbetas in i kommande revideringar av berörda styrdokument.

Status: Klar

Berörda styrdokument inom nämndens verksamheter har uppdaterats under 2022.

Inriktningsmål 5.

Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.

Socialnämndens verksamhet tycks till övervägande del leda till de resultat den vill se inom inriktningsmålet.

Det vräkningsförebyggande arbetet ligger inom nämndens grunduppdrag. Att förebygga bostadslöshet genom tidiga insatser bedöms vara ett effektivt arbetssätt. Flera åtgärder för att stötta de bostadslösa har vidtagits under 2022. Planen för genomförandet av Bostad först och det uppsökande arbetet med hemlösa kan lyftas fram som särskilt betydande.

Uppdrag 14: Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter

Status: Klar

Socialnämndens utgångspunkt är att individuella egenskaper och kompetenser ligger till grund för anställning. Således beaktas frågan löpande, och beslut och annonsunderlag inför rekrytering sker i samråd med HR-stöd.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Analysera vilka möjligheter och utmaningar som finns i nämndens verksamheter för att kunna anställa fler personer med funktionsnedsättning.	Frågan beaktas löpande vid rekrytering - där utgångspunkten är de sökandes individuella egenskaper och kompetenser.	Klar

Uppdrag 16: Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bryta boendesegregation och behov av försörjningsstöd

Status: Klar

Socialnämnden arbetar för att bryta boendesegregationen bland annat genom en välutvecklad matchning för de bostadssociala lägenheterna.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Delta i utvecklingen av kommunens förmåga att förebygga och bryta boendesegregation och behov av försörjningsstöd tillsammans med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden och Uppsalahem.	Socialnämnden arbetar för att bryta boendesegregationen bland annat genom en välutvecklad matchning för de bostadssociala lägenheterna. Utöver samverkan med relevanta aktörer för att uppnå en bred spridning av de bostadssociala lägenheterna sker alltid en lämplighetsbedömning i matchning av klient och bostadsobjekt. Bedömningarna görs av specialisthandläggare i samverkan med fastighetsstaben.	Klar

Uppdrag 17: Genomföra arbetet med Bostad först

Status: Klar

Förslag på genomförande av Bostad först har behandlats i nämndsammanträde i september 2022.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Ta fram förslag på hur arbetet med Bostad först kan utvecklas och genomföras.	Ett förslag kring utformning av projektet är framtaget och har presenterats vid Socialnämndens sammanträde i september 2022 som beslutade att införa Bostad först.	Klar

Nämndmål: Hemlösheten ska minska

Status: Klar

Under 2022 har Socialnämnden beslutat genomföra projektet Bostad först. Åtgärder som bidrar till måluppfyllelsen har löpt enligt plan, exempelvis att stärka det vräkningsförebyggande arbetet och att arbeta uppsökande.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Genomföra uppsökande insatser för att kartlägga och inventera omfattning och behov bland hemlösa, etablera kontakt med drabbade individer och försöka påverka dem att ta emot hjälp.	Utvecklingen av arbets sätt har pågått under 2022, bland annat i ett projekt som avrapporterades i november 2022. Arbets sätten implementeras i ordinarie verksamhet 2023.	Klar
Stärk kommunens vräkningsförebyggande arbete i samverkan med Kronofogden och hyresrättsförvaltaren. Barnperspektivet är av särskild vikt att beakta utifrån en nollvision mot vräkningar av barnfamiljer. (Handlingsplan till program för bostadsförsörjningen, HPBF 2021-2024).	Avdelning Vuxen arbetar utifrån handlingsplanen.	Klar

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Delta i arbetet med att utreda en förbättrad matchning mellan hushållens behov och utbudet av hyresbostäder (HPBF 2021-2022).	SCF har begränsad möjlighet att styra utbudet, men samverkar med andra aktörer och redovisar aktuellt behov. För att uppnå bättre matchning av målgruppernas behov och utbudet så utvecklas också ett tätare samarbete med fastighetsstaben.	Klar
Delta i arbetet med att motverka svarta andrahandsuthyrningar (HPBF 2021-2024)	Arbetet fortgår enligt handlingsplan.	Klar
Delta i arbetet med att ta fram en kommunalekonomisk modell som underlag för en kommunövergripande analys att använda inför beslut om bland annat bostadsbyggnadsprojekt (HPBF 2021-2022).	Socialnämnden deltar i befintliga forum och står redo att ta en mer aktiv roll utifrån projektägarnas önskemål.	Klar
Delta i utredning om hur hemlöshet som orsakats av strukturella faktorer på bostadsmarknaden kan mätas (HPBF 2022).	Avdelning Vuxen deltar i projektet och har bland annat genomfört en enkätundersökning vid Boendeenheten.	Klar

Inriktningsmål 6.

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Socialnämndens verksamhet tycks till övervägande del leda till de resultat den vill se inom inriktningsmålet.

Nämnden har förstärkt sin närvaro i grund- och gymnasieskolan, i syfte att ge en trygg studiemiljö och att tidigt identifiera och bryta negativa strukturer. Under 2022 har nämnden utökat till sex tjänster med placering i grundskolan, och en tjänst med placering i gymnasieskolan.

Socialnämnden samverkar med Utbildningsnämnden kring elever i resursskola där stöd till familjen behövs.

Uppdrag 20: Utveckla samverkan avseende elever med stort stödbehov

Status: Klar

Socialnämnden arbetar tillsammans med Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden i frågan. Ett exempel på detta är Eksättras HVB och öppenvård, som arbetar med målgruppen i de fall det finns en pågående behandlingsinsats, och stödbehov inom utbildningen observerats.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Utöka samverkan med utbildningsnämnden i komplicerade ärenden där elever har skolgång på resursskola och att även inkludera familjearbete när behov finns.	Eksättras HVB och öppenvård arbetar med denna målgrupp i de fall det finns en pågående behandlingsinsats och stödbehov.	Klar

Uppdrag 21: Stärk studiero och elevers upplevelse av trygghet i och omkring skolan

Status: Klar

Nämnden har förstärkt sin närvaro i grund- och gymnasieskolan, i syfte att ge en trygg studiemiljö och att tidigt identifiera och bryta negativa strukturer. Under 2022 har nämnden utökat till sex tjänster med placering i grundskolan. En fältarbetare med placering i gymnasieskolan har tillsatts under hösten 2022.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Utreda förutsättningarna för socialarbetare med placering i gymnasiet.	Under hösten 2022 tillträdde en fältsekreterare med placering i gymnasieskolan, anställd för området Gottsunda. Former för samverkan med gymnasieskolor på ett mer generellt plan utvecklas parallellt.	Klar
Fortsätta satsningen på socialarbetare med placering i skolan.	Nämnden har förstärkt sin närvaro i grund- och gymnasieskolan, i syfte att ge en trygg studiemiljö och att tidigt identifiera och bryta negativa strukturer. Under 2022 har nämnden utökat till sex tjänster med placering i grundskolan.	Klar

Inriktningsmål 7.

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet.

Socialnämndens verksamhet tycks till övervägande del leda till de resultat den vill se inom inriktningsmålet.

Inom ramen för grunduppdraget arbetar nämnden på många områden för att bland annat äldre och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet.

Ett exempel på en riktad åtgärd som vidtagits är att avdelning Barn- och ungdom myndighet har getts en utbildningsserie kring stöd till barn och ungdomar med NPF-problematik. Andra exempel är att nämndens tjänster tillgängliggjorts genom digitalisering och säker kommunikation, samt att nya arbetssätt och metoder implementerats.

Uppdrag 24: Utveckla samverkan för att säkerställa att rätt insatser ges till barn och unga i behov av stöd

Status: Klar

Socialnämnden har utvecklat samverkansformer tillsammans med Omsorgsnämnden. Utvecklingen har skett bland annat genom workshops med enhetschefer från båda nämnderna, och resulterat i nya arbetssätt och rutiner. Ett exempel på detta är arbetsmetoden SPIS (Samordnad Planering av Insatser och Stöd).

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Utveckla rutiner och en gemensam handläggning i myndighetsutövningen tillsammans med omsorgsnämnden.	Arbetet har under 2022 fortlöpt enligt plan, workshops genomförs med enhetschefer från båda nämnderna. Nya arbetssätt och rutiner har tagits fram.	Klar

Grunduppdrag: Vidareutveckla samverkan tillsammans med omsorgsnämnden för att förbättra stödet till vuxna individer med beroendeproblematik och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Status: Klar

Avdelning vuxen samverkar bland annat med omsorgsnämnden genom gemensamma ärendedragningar, och upplever samarbetet som välfungerande. Verksamheten strävar löpande efter att hitta och behålla effektiva samarbetsformer utifrån verksamheternas behov.

Grunduppdrag: Fortsätta arbetet med att med höja kvaliteten inom barn- och ungdomsvården när det gäller stöd till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Status: Klar

Digital utbildning om neuropsykiatrisk problematik har getts till samtliga medarbetare inom avdelningen barn- och ungdom myndighet. Utbildningen består av 7 moduler.

Grunduppdrag: Fortsätta samfinansiering av samtalsstöd till äldre utifrån utsatthet, våld, trauma och ofrivillig ensamhet tillsammans med äldrenämnden.

Status: Klar

Föreningsbidrag har beviljats avseende både 2022 och 2023.

Inriktningsmål 8.

I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället.

Socialnämndens verksamhet tycks till övervägande del leda till de resultat den vill se inom inriktningsmålet.

Nämnden har implementerat och vidareutvecklat digitala verktyg för att möta såväl verksamhetens som brukarnas behov och önskemål. Brukarnas perspektiv fångas upp genom SKR:s brukarundersökning, brukarrevision samt i dialoger med brukarna i samband med de insatser nämnden erbjuder.

Nämnden tillämpar systematisk uppföljning av verksamheten, och arbetar med utveckling av arbetssätt, så som Signs of Safety samt Sofiamodellen.

Uppdrag 28: Utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala

Status: Påbörjad

Nämnden har implementerat och vidareutvecklat digitala verktyg för att möta såväl verksamhetens som brukarnas behov och önskemål. Brukarnas perspektiv fångas upp genom SKR:s brukarundersökning, brukarrevision samt i dialoger med brukarna i samband med de insatser nämnden erbjuder.

Nämnden tillämpar systematisk uppföljning av verksamheten, och arbetar med nya arbetssätt, så som Signs of Safety samt Sofiamodellen.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Tillsammans med omsorgsnämnden, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden och plan- och byggnadsnämnden samordna behov av socialt stöd.	Socialnämnden har tillsammans med berörda förvaltningar tagit fram arbetsformer och strukturer för stärkt samordning inom uppdraget. En förvaltningsövergripande verksamhetsutvecklare har anställts för att stödja processerna över förvaltningsgränserna. Som en del i strukturen finns ett samordningsnätverk samt arbetsformen Samordnad Planering av Insatser och Stöd (SPIS), vilka båda implementerats under hösten 2022.	Klar
Öka förutsättningarna för involvering av invånarna för bättre anpassat stöd.	Socialnämnden har inte genomfört några riktade åtgärder för att involvera invånarna i anpassning av stöd under 2022. Åtgärden är därför försenad. På ett generellt plan bedöms dock att nämnden arbetat för att utveckla och anpassa det stöd som nämnden erbjuder invånarna.	Försenad

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
<p>Se över möjligheter att använda nya lösningar i nämndens verksamheter som svarar mot invånarnas behov och efterfrågan.</p>	<p>Flera nya tekniker och arbetssätt har införts, eller planeras att införas, under 2022 i syfte att förenkla och ge mer insyn för Socialnämndens klienter. Exempel på detta är säker digital kommunikation, vilket möjliggör utrednings- och informationssamtal på distans. Socialnämnden har också infört möjligheter att ansöka digitalt, och planerar att införa ett system för digital tidsbokning. Att ge klienten lättillgänglig insyn i sitt ärende genom att publicera delar av journalen i en säker tjänst är delvis implementerat, men möjligheten att utöka detta till att omfatta mer och fler verksamheter utreds.</p>	<p>Klar</p>
<p>Utveckla och implementera metoder och möjligheter till inflytande och egenmakt för barn, ungdomar och vuxna i samband med utredningar så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven.</p>	<p>Avdelningarna barn och ungdom myndighet respektive insats ser delaktighet och medbestämmande som en del av barnperspektivet, och därför som en del av grunduppdraget. Arbetsmetoder som tillämpas är bland annat systematisk uppföljning, "Signs of safety" och "Sofiamodellen". För samtliga avdelningar gäller att önskemål ofta uttrycks inför en insats, att klienten tillfrågas om önskemål inför och under en insats samt att hänsyn tas till dessa, i de fall det bedöms som möjligt och lämpligt.</p>	<p>Klar</p>

Inriktningsmål 9.

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Socialnämndens verksamhet tycks till övervägande del leda till de resultat den vill se inom inriktningsmålet.

Den tekniska utvecklingen har möjliggjort snabba förändringar i arbetssätten inom delar av Socialnämndens verksamheter. Verktyg för att ha arbetsmöten såväl som klientmöten på distans har införts och används i hög omfattning.

Socialnämnden arbetar för en hållbar arbetsbelastning och god arbetsmiljö, både på individ- och organisationsnivå. Att nämnden agerar när dessa mål äventyras kan exemplifieras genom omorganisationen som genomfördes vid avdelning Barn- och ungdom myndighet under första halvåret 2022, och under hösten 2022 genom förstärkning i tjänster inom avdelning Vuxen.

Socialnämnden har genomfört en analys utifrån det kommungemensamma riktmärket för antal medarbetare per chef. Analysen visar att nämndens verksamhet har två enheter där chef har fler medarbetare än riktmärket. Biträdande enhetschef har tillsatts med anledning av detta.

Nämnden har också genomfört en enkät gällande chefernas förutsättningar för ett hållbart ledarskap.

Kompetensförsörjning, och i synnerhet att rekrytera och att behålla erfarna socionomer, har nämnden arbetat aktivt kring. Det gäller både i framtagandet av en ny kompetensförsörjningsplan, och i framtagandet av "kompetenstrappan" - en modell med karriärvägar för socionomer, som syftar till att ge incitament att utvecklas inom organisationen.

Uppdrag 29: Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken

Status: Klar

Förvaltningen erfar att det är utmanande att rekrytera och behålla erfarna socionomer, i synnerhet inom avdelningen Barn och ungdom myndighet. Åtgärder vidtas för att bli en mer attraktiv arbetsplats och därmed stärka kompetensförsörjningen. Avdelningen genomgår en omorganisation som delvis syftar till att förbättra arbetsmiljön, ge ett närmre ledarskap samt genom att inrätta "kompetenstrappan" - karriärvägar för socionomer som ger incitament att utvecklas inom organisationen.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Fortsätta att arbeta systematiskt och strukturerat med kompetensinventering, analys och kompetensplanering.	Kompetensförsörjning har betydelse för verksamheten i mer än en aspekt. Förutom att tillse att grunduppdraget utförs adekvat och rättssäkert utgör en tillräcklig kompetensförsörjning en förutsättning vid justering av personalresurser i förhållande till uppdragets omfång. Förvaltningen erfar att det är utmanande att rekrytera och behålla erfarna socionomer, i synnerhet inom avdelningen Barn och ungdom myndighet. Åtgärder har vidtagits för att bli en mer attraktiv arbetsplats och därmed stärka kompetensförsörjningen. Avdelningen har under 2022 genomgått en omorganisation som delvis syftar till att förbättra arbetsmiljön, ge ett närmre ledarskap samt genom att inrätta "kompetenstrappan" - karriärvägar för socionomer som ger incitament att utvecklas inom organisationen.	Klar

Uppdrag 30: Stärka arbetet med hälsofrämjande arbetsätt och ett hållbart arbetsliv

Status: Klar

Den tekniska utvecklingen har möjliggjort snabba förändringar i arbetsätten inom delar av Socialnämndens verksamheter. Verktyg för att ha arbetsmöten såväl som klientmöten på distans har införts och används i hög omfattning.

Socialnämnden arbetar för en hållbar arbetsbelastning och god arbetsmiljö, både på individ- och organisationsnivå. Att nämnden agerar när dessa mål äventyras kan exemplifieras genom omorganisationen som genomfördes vid avdelning Barn- och ungdom myndighet under första halvåret 2022, och förstärkning i tjänster inom avdelning Vuxen, hösten 2022.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Utveckla och implementera möjligheter till flexibla arbetssätt utifrån verksamheternas olika förutsättningar.	<p>Där arbetsuppgifterna tillåter flexibilitet anpassas arbetssätten efter individens- och arbetsgruppens behov. Kopplat till detta arbetar Socialnämnden med en färdplan till "Morgondagens arbetsliv".</p> <p>Den tekniska utvecklingen har möjliggjort snabba förändringar i arbetssätten inom delar av Socialnämndens verksamheter. Verktyg för att ha arbetsmöten såväl som klientmöten på distans har införts och används i hög omfattning. Att sätta rätt ramar för distansarbete och arbete utanför kärnarbetstiden och samtidigt balansera individuella behov mot arbetsgruppens behov är dock en utmaning som naturligt följer med dessa nya tekniker.</p>	Klar
Genomlysning av alla verksamheter i syfte att säkerställa en rimlig arbetsbelastning och god arbetsmiljö.	<p>Inom avdelningen barn och ungdom myndighet har arbetsbelastningen och arbetsmiljön varit ansträngd för vissa personalgrupper under första halvåret 2022. Socialnämnden har vidtagit åtgärder för att förbättra situation. Den åtgärd som väntas ha störst påverkan är att avdelningen omstrukturerats i en ny organisation. I den nya organisationen införs områdeschefer, ett chefsled mellan avdelningschef och avdelningens verksamhetsgrenar. Förutom förbättrad arbetsmiljö är ambitionen att den nya organisationen skapar en tydligare struktur som kortar avståndet mellan medarbetare och ledning, och som frigör mer tid till kärnuppdraget.</p> <p>Också inom avdelning vuxen har vissa enheter sett en hög arbetsbelastning, exempelvis inom verksamheten familjerätt. Avdelning vuxen bedömer att den huvudsakliga förklaringen till hög arbetsbelastning ligger i att mängden ansökningar och anmälningar är hög i förhållande till antalet tjänster. Ambitionen är således att åtgärda situationen genom att utöka personalstyrkan inom verksamheterna familjerätt, familjerådgivning samt beroendevård.</p>	Klar
Fortsätta arbetet med att förbättra förutsättningarna för medarbetarengagemang, delaktighet och ett öppet kommunikationsklimat i verksamhetsutvecklingsfrågor.	I den befintliga ledarskapsmodellen ingår att tillsammans med personalen hantera utmaningar och sätt att hantera dessa, samt forum för medskapande och utveckling. Utöver detta ger Socialnämnden dialogdagarna, och har verksamhetsbesök från bland annat förtroendevalda med dialog som ett moment.	Klar

Nämndmål: Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap

Status: Klar

Socialnämnden har 2022 fortsatt tyngpunktsförflyttningen mot tillitsbaserad styrning, exempelvis i samband med att nytt arbetstidsavtal implementerats under hösten. Under året har också utbildning i arbetsmodellen "Effektiva team" getts.

Nämndens åtgärder inom uppdraget	Kommentar	Status
Utveckla och implementera tillitsbaserad styrning.	Socialnämnden har 2022 fortsatt tyngpunktsförflyttningen mot tillitsbaserad styrning, exempelvis i samband med att nytt arbetstidsavtal implementerats under hösten. Under året har också utbildning i arbetsmodellen "Effektiva team" getts.	Klar

Socialförvaltningen
Rapport

Datum:
2023-01-31

Diarienummer:
SCN-2023-00025

Handläggare:
Magnus Tibbing, Magnus Bergmark

Socialnämndens sammanställda analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Viktiga händelser under året

- Projektet vid Sävja som innebär samverkan kring fritidsaktiviteter för barnen och stöd till vårdnadshavare har bidrag till att öka tryggheten i området.
- Barnsäkert har utökats under 2022. Alla BVC inom Uppsala kommun är nu med i projektet som innebär att familjebehandlarna inom familjeenheterna samverkar med sjuksköterska på BVC. Projektet innebär att barnfamiljer får tidigt stöd.
- Den interna öppenvården inom barn och ungdom har utökats och med En ingång har träffsäkerheten av rätt insats i rätt tid ökat.
- Intensiv hemmabaserad familjebehandling (IHF) har medfört att färre placeringar av barn och ungdomar genomförts.
- Samhällsväglare har anställts. Samhällsväglarna tillkom efter den omfattande desinformationskampanj som förts mot socialtjänst och ska verka för att sprida kunskap om socialtjänsten.
- Ungdomsjouren, barn och ungdom myndighet och polis har genomfört riktade insatser tillsammans på vissa utvalda kvällar.
- Ett förändrat arbetssätt kvarstår efter pandemin i positiv bemärkelse. Mer flexibilitet gällande distansarbete och digitala möten ger möjligheter både ur ett arbetsmiljöperspektiv och ett klientperspektiv.
- Ett brandtillbud inom verksamheten för skyddat boende (Tildagården) innebär att alla behov av skyddade boende verkställs av externa leverantörer.
- Under året har ny struktur och nya rutiner tagits fram för krisledning utanför kontorstid
- Inom trygghetsarbetet har avhoppverksamheten fortsatt att utvecklas och arbetet med att införa GVI-strategin (GVI står för gruppvåldsintervention) som är en samverkan mellan kommun, polis och frivården har inletts.
- Medvetet arbete med att utveckla uppföljning av verksamheten och de ekonomiska handlingsplaner som tagits fram. De har lett till ökad kunskap om behov och matchning av insatser som lett till ökade effektivitet och minskat behov av externa köp av insatser. Ekonomi i balans har uppnåtts.
- En omfattande kompetenssatsning har genomförts i syfte att stärka socialsekreterarnas förmåga att bemöta och handlägga barn och ungdomar med funktionshinder.

- För att förbättra förutsättningarna, minska personalomsättningen och arbetsbelastningen har en ny organisationsstruktur tagits fram och införts inom avdelning barn och ungdom myndighet under hösten.
- En kompetens och befogenhetstrappa har arbetats fram och införs vid årsskiftet 22/23 för att tydliggöra ansvar, kompetensutveckling och karriärvägar för socialsekreterare inom avdelning barn och ungdom myndighet. Till befogenhetstrappan inom avdelning barn och ungdom myndighet har även en lönestruktur kopplats som införs 2023.
- Samverkan mellan socialförvaltningarna (AMF, VOF, UBF och SCF) har utvecklats i ett samordnat arbete för att möta medborgare med komplexa behov på ett samordnat sätt.
- Under 2022 har socialnämnden arbetat med att införa digital handläggning efter inkommen orosanmälan av barn och ungdomar 0-20 år, fram till att ärendet överförs till utredningsenhet eller placeringsenhet. Processen sköts numera i stort sett helt digitalt. Processen sker utifrån enhetlig hantering och utbildningsnivån har höjts på medarbetare som tar emot anmälan, vilket innebär ett förändrat arbetssätt där bedömning görs tidigare. Arbetet har medfört markant färre utskrifter, färre antal avvikelser och de som inkommer har ändrat karaktär. Utöver detta har projektet identifierat förbättringspotential i den digitala e-tjänsten där personer kan anmäla sin oro. Tiden för värdeskapande arbete även ökat då fysisk förflyttning med papper minskat.

Måluppfyllelse under året

Socialnämndens arbete med uppdrag och åtgärder som bedöms bidra till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål har varit framgångsrikt under 2022. Bedömningen är därför att verksamheten i hög grad bidragit till måluppfyllelse. Något av de arbete som bedöms ha särskilt stor betydelse är:

- Samarbetet med Omsorgsförvaltningen har fördjupats, och tillsammans har arbetsmetoden SPIS (Samordnad Planering av Insatser och Stöd) införts. Metoden bedöms ge stora vinster i att säkerställa att rätt insats ges, när den behövs.
- Arbetsmetoden IHF (Intensiv Hemmabaserad Familjebehandling) har införts under 2022. Förutom att visa på goda resultat så innebär arbetssättet att familjerna kan behandlas i en miljö där de flesta känner sig mest trygga.
- Nämndens avhoppverksamhet har utvecklats och expanderats. När personer lämnar en kriminell livsstil bakom sig ser nämnden stora vinster för tryggheten i Uppsala. Avhopp kan rädda liv och förebygga många brottsoffer.
- Införandet av digital orosanmälan och digital ansökan har ökat tillgänglighet och rättssäkerhet, samtidigt som det minskat administrationen och därmed frigjort resurser till nämndens kärnuppdrag.

Nämnden har genomfört sitt grunduppdrag med ett positivt ekonomiskt resultat, men också breddat verksamheten för att möta invånarnas behov. Verksamheten har fortsatt omvärldsbevaka och förfinat sina arbetsmetoder. Digitalisering inom arbetsprocesser har bland annat gett nytta i form av effektivitet, tillgänglighet samt att informationsflöden lättare kan följas upp.

Sammanfattning av ekonomiskt resultat

Socialnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2022	Resultat		
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Helårsprognos 202208
Politisk verksamhet	5	0	-1	0
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	0	-4	0	-2
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	215	17	10	15
Barn- och ungdomsvård	618	-8	-49	-20
Familjerätt och familjerådgivning	20	2	0	1
Flyktingmottagande	5	8	7	11
Nämnden totalt	863	15	-33	5

	KF-budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Helårsprognos 202208
Investeringar	0	0	1	0

Socialnämnden har ett positivt resultat på 15 miljoner kronor.

Missbrukarvården och övrig vård för vuxna har ett positivt resultat på 17 miljoner kronor. Insatskostnaden för missbrukarvården har en negativ avvikelse jämfört med budget. Tillfälliga vakanta tjänster, lägre övriga kostnader och högre intäkter ger verksamheten ett positivt resultat.

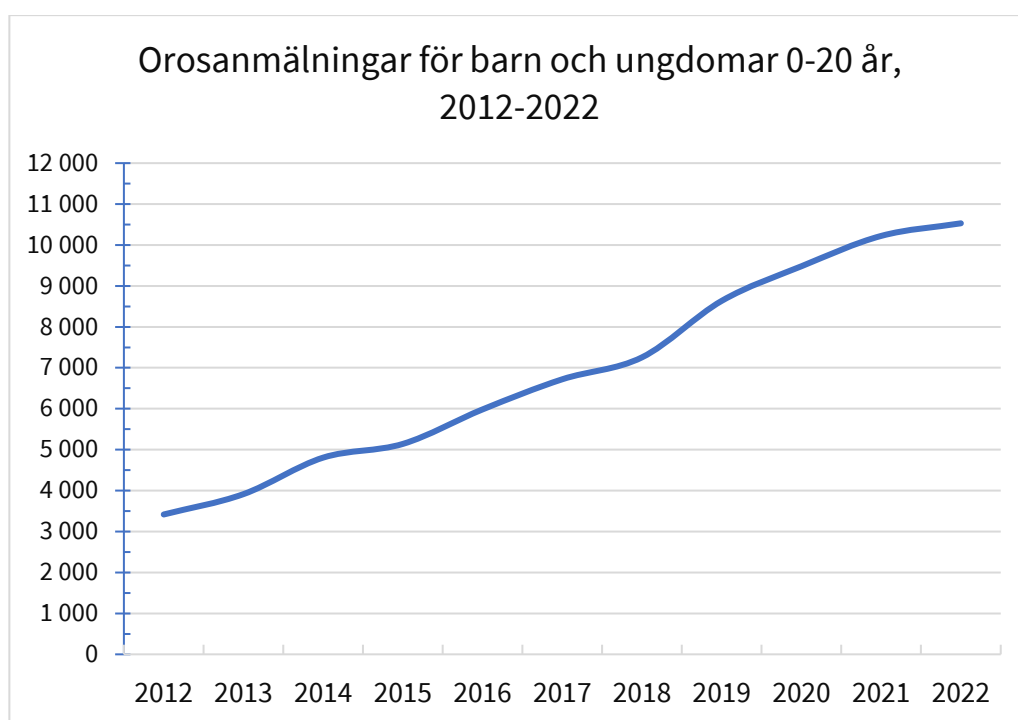
Barn och ungdomsvården inklusive insatser enligt LSS, har en negativ avvikelse jämfört med budget på 12 miljoner kronor. Verksamheten arbetar aktivt med att minska behovet av vård utan för eget hem. Det är ett fortsatt högt inflöde av ärenden, men volym och kostnad är inom budgeterad nivå. Budgetavvikelsen beror delvis på högre kostnad för inhyrd personal.

Verksamhet flyktingmottagande som avser ensamkommande barn och ungdomar har en positiv avvikelse jämfört med budget på 8,0 miljoner kronor. Resultatet har påverkats positivt av högre ersättningar för ärenden som har varit aktuella tidigare år.

Resultatet för nämnden har en positiv avvikelse på 9,3 miljoner kronor jämfört med den prognos som fastställdes i augusti. Under december månad beviljades återsöknings medel för både avhopparverksamhet ifrån Polismyndigheten 4,0 miljoner kronor och ersättning för asylsökande klienter i större utsträckning än vad som hade förutspåtts med 5,0 miljoner kronor.

Utvecklingen av grunduppdraget över tid

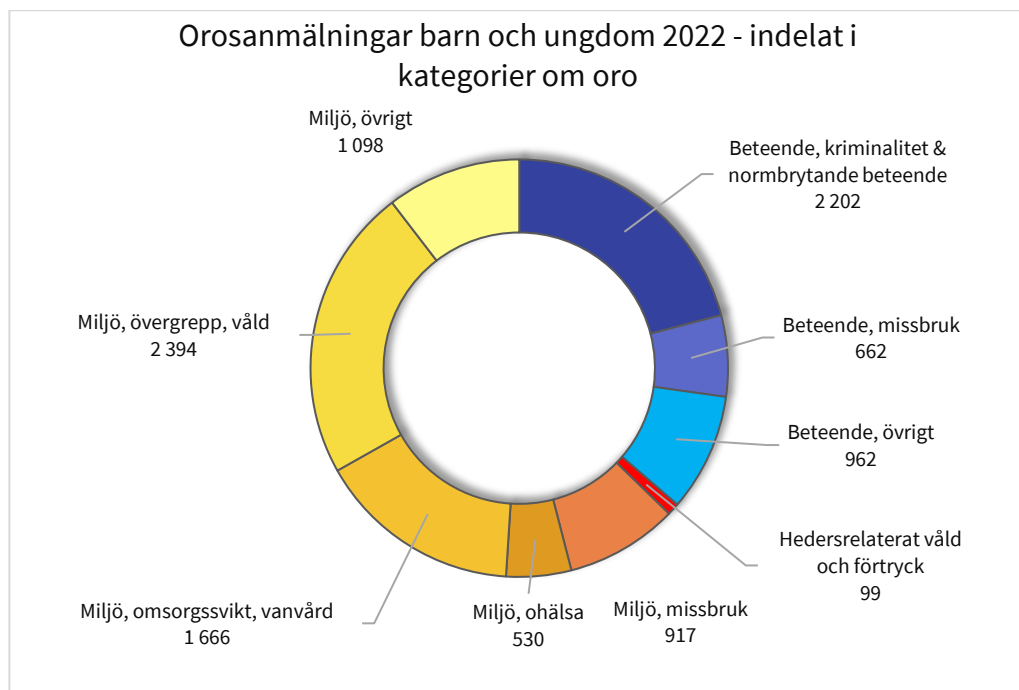
Målgrupper och volymer

Jämfört med 2021 har orosanmälningarna ökat med 3 %. Antalet orosanmälningar som registrerats har kontinuerligt ökat sedan 2012. Jämfört med 2012 har mer än tre gånger så många orosanmälningar registrerats.

Ökningen av anmälningarna kan ha en mängd delförklaringar. Uppsala är en växande stad, och förändringar i lagstiftningen har gjort det tydligare när professionella är skyldiga att anmäla oro. En annan delförklaring kan vara att benägenheten att anmäla har förändrats genom attitydförändringar i samhället, med ökad medvetenhet om de sätt barn kan fara illa på. Att fler orosanmälningar inkommer ska därför inte likställas med att det är vanligare att barn far illa.

Antalet utredningar som knutits till anmälningarna har minskat med 8 % jämfört med 2021. Vad gäller antalet barn som erhåller en insats så har volymerna minskat mellan 2020 och 2021, och närmast varit oförändrad mellan 2021 och 2022 – trots att anmälningarna år för år har ökat.

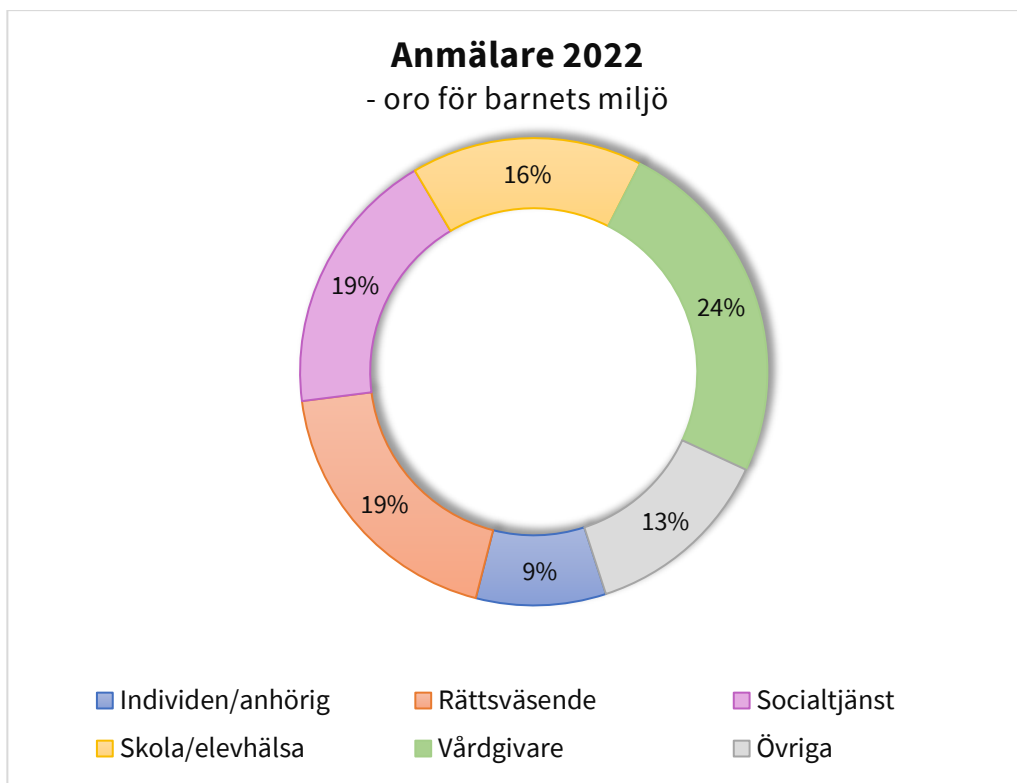

Under 2022 har 64 % av orosanmälningarna avsett oro för barnets miljö. Den största kategorin är anmälningar för övergrepp eller våld mot barnet, eller mot andra i barnets närhet.

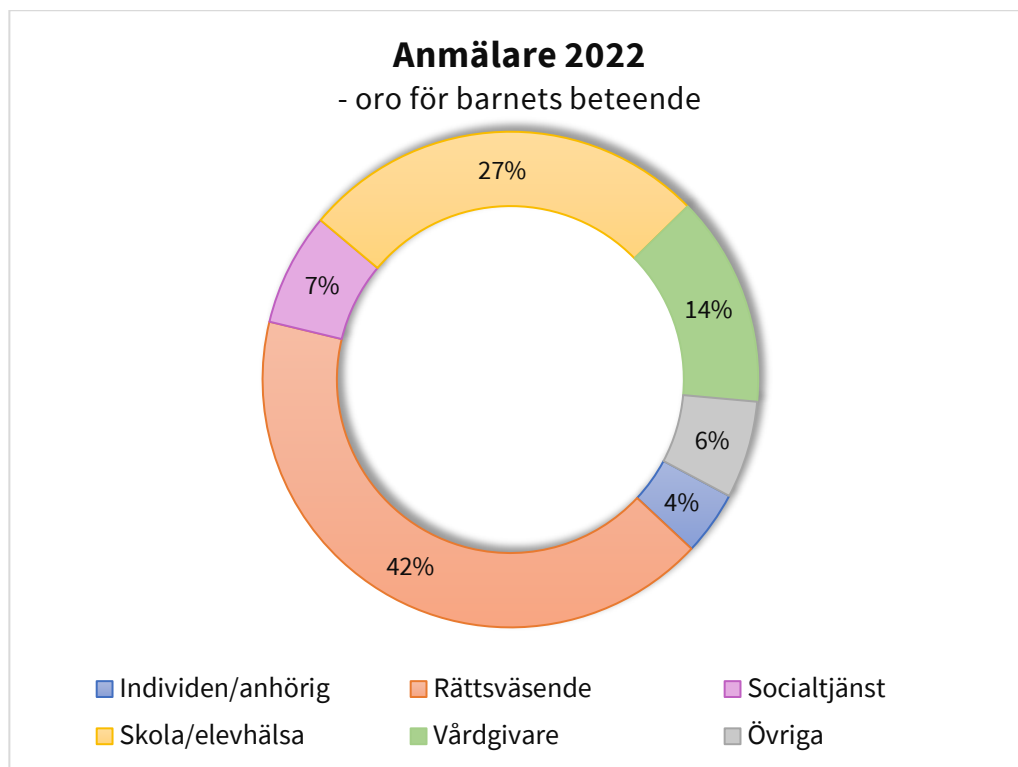
Oro för barnets beteende utgör 36 % av anmälningarna. Bland dessa är den största kategorin anmälningar där oron är för ett normbrytande eller kriminellt beteende hos barnet.

Vilka står bakom orosanmälan inom verksamhetsområdet barn- och ungdom

När oron avser barnets miljö är det vanligast att vårdgivare är anmälare. Även socialtjänsten (i Uppsala såväl som andra kommuner) och rättsväsendet – där polismyndigheten utgör största delen - står för en stor portion av anmälningarna. Kanske beror detta på att vården, socialtjänsten och rättsvårdande myndigheter ofta är i en position där de får tillräcklig insyn i barns eventuella missförhållanden och har en skyldighet att upprätta en orosanmälan.

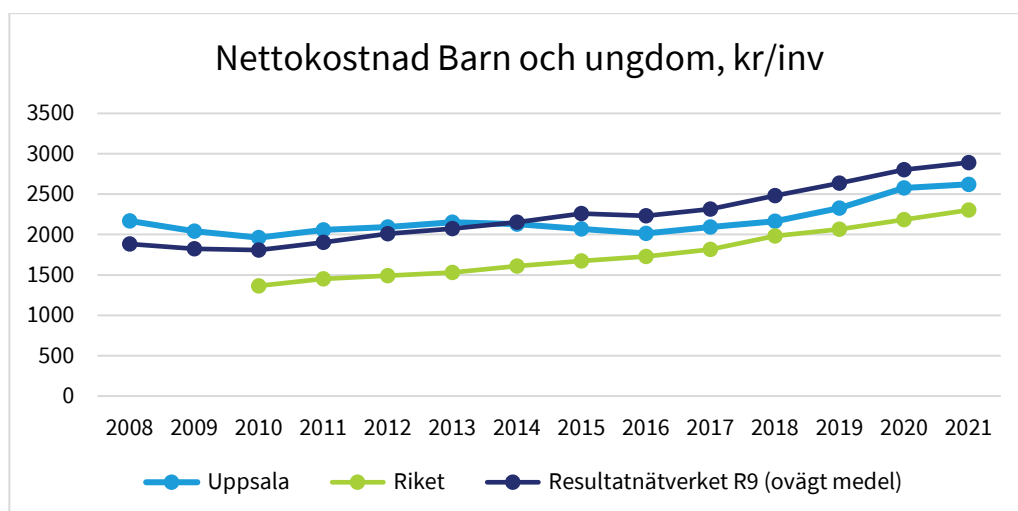
Fördelningen av anmälare ser annorlunda ut när oro för barnets beteende anmäls. Här utgör rättsväsendet och skolor den klart största delen. Sannolikt beror detta på att ett normbrytande beteende ofta upptäcks i skolmiljön, och att orosanmälan alltid upprättas av polisen i fall där barn ertappats i kriminalitet.

Utveckling av kostnader

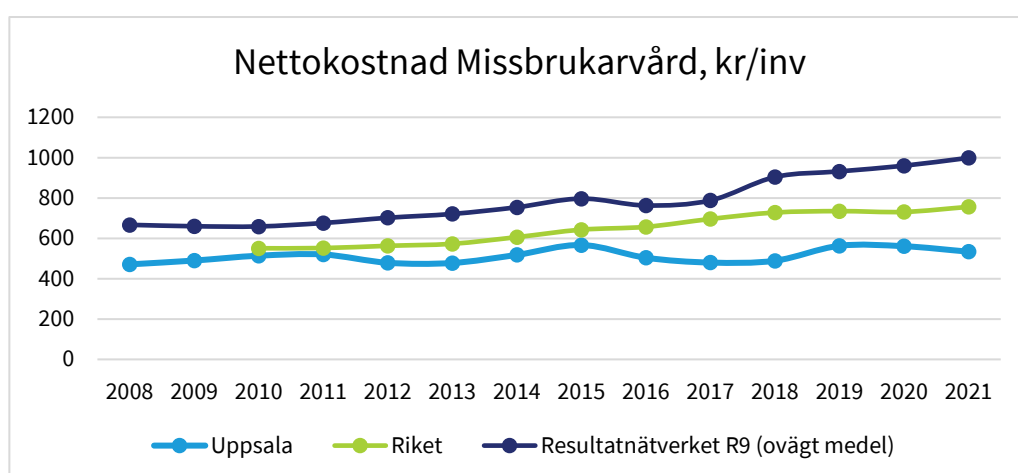
Barn- och ungdomsvården

Kostnaden för barn- och ungdomsvården, fördelat som kostnad per invånare, visar på en ökande kostnad. Detta gäller inte enbart för Uppsala kommun, utan även för riket och nätverket R9 (som bedöms vara kommuner för Uppsala att jämföras med). Uppsala har haft en något stabilare utveckling över tid. Mellan 2020 och 2021 har nettokostnaden dock ökat marginellt. Utifrån resultatet 2022 förväntas nettokostnaden öka något, men trenden är att ökningen sker i lägre takt jämfört med riket och nätverket. De senaste årens visar att Uppsala har en högre genomsnittskostnad för barn och ungdomsvården är genomsnittet i riken, men lägre än genomsnittet i jämförelsekommunerna i nätverket R9.

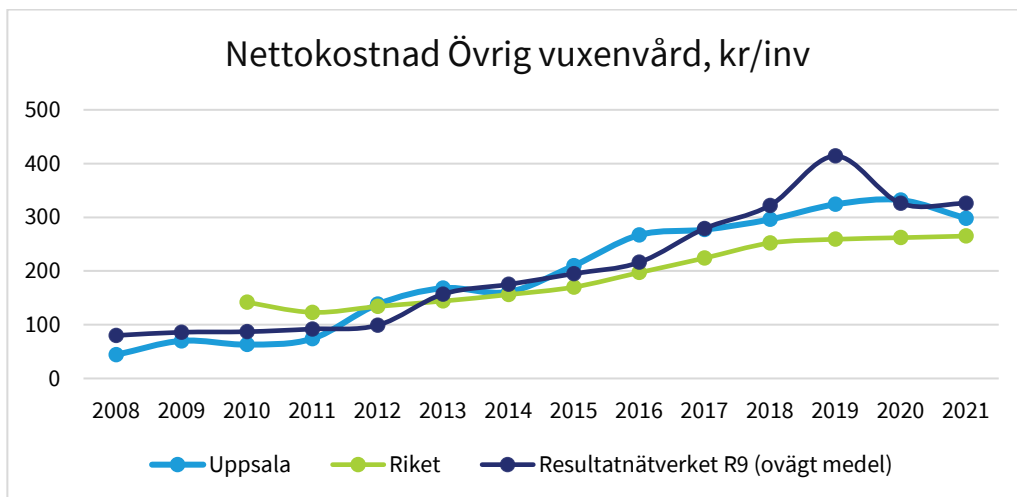

Vuxenvården

Vuxenvården delas in i områdena Missbrukarvård och övrig vård. När det gäller kostnadsutvecklingen för missbrukarvården så har Uppsala genomgående lägre nettokostnader än både riket och de jämförbara R9-kommunerna. Under 2021 minskade kostnaden för Uppsala med 5%.

- Övrig vuxenvård innefattar exempelvis spelmissbruk och våld i nära relationer. Kostnaden för övrig vuxenvård i Uppsala har varit i nivå med jämförbara kommuner, men är sedan 2018 lägre. Jämfört med riket är kostnaden i Uppsala något högre.

Uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet

Socialnämnden har en beslutad plan för kontroll och uppföljning av privata utförare. Planen syftar till att tillgodose uppföljning och insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare och uppdateras årligen. Uppföljningen är viktig för att säkerställa en god kvalitet för brukarna och för att säkerställa att utförare följer gällande avtal.

Uppföljningen av privata utförare består av olika delar och nivåer; löpande uppföljning, händelsestyrd uppföljning samt särskild (planerad) uppföljning. Den löpande uppföljningen har visat några mindre avvikelser som kommer följas upp under 2023. Inga händelsestyrda uppföljningar har genomförts under 2022. Den planerade uppföljningen av ramavtal avseende skyddat boende och ramavtal avseende HVB för barn och unga har genomförts och inte större avvikelser har rapporterats.

Socialnämnden har sedan en fungerade avtalssamverkan med länets andra kommuner rörande socialjouren.

Under 2022 ingicks samverkansavtal rörande Team Maria och insatser IKB med Region Uppsala och länets kommuner, avtalet trädde i kraft 1 januari 2023.

Framtida utmaningar

Följande utmaningar har identifierats för nämnden inför 2023 och framåt:

- Samhällsutvecklingen med ökad polarisering medför risk för kriminalitet och social oro. Det leder till växande behov av socialtjänstens förebyggande, upptäckande och stödjande verksamhet.
- Målgruppernas behov har större komplexitet, där sociala problem kombineras med psykiatriska diagnoser, funktionsnedsättning och neuropsykiatriska svårigheter.
- För att möta utmaningarna behöver kompetensen inom de olika områdena stärkas och samverkan mellan olika funktioner och aktörer fungera bättre.
- Nämndens ekonomiska förutsättningar har förbättrats men omställningsarbetet för att motverka kostnadsökningar och klara en långsiktigt hållbar ekonomi behöver fortsätta. Det handlar framför allt om att minska behoven av vård utanför eget hem och minska behoven av inhyrd personal.
- Rekrytera och behålla rätt kompetens inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården.
- Brist på boendemöjligheter i rätt prisnivå för nämndens målgrupper. Bristen på bostäder som nämndens målgrupper har råd med är en fortsatt utmaning.
- Det rådande säkerhetspolitiska läget innebär ökat fokus på beredskapsfrågor på olika områden. Det finns exempelvis risk för driftstörningar i IT-miljön men även ökad risk för desinformation och ryktesspridning vilket sätter fokus på demokrati- och samhällsstyrningsfrågor. Den desinformationskampanj som riktats mot socialtjänsten med felaktig information om hur socialtjänsten arbetar, inte minst när det gäller omhändertagande av barn och ungdomar, har inneburit behov av satsningar på den typen av frågor. Inom socialförvaltningen har samhällsväglare anställts och kulturtolkar anlitas med uppdrag att öka kunskap om och tillit till socialtjänsten hos kommuninvånarna.
- I tider av ekonomisk osäkerhet och lågkonjunktur finns risk för ökad psykisk ohälsa och att fler människor hamnar i utanförskap, vilket kan innebära att fler har behov av stöd från socialtjänsten.

Socialnämnden
Rapport

Datum:
2023-01-25

Diarienummer:
SCN-2023-00025

Handläggare:
Magnus Tibbing

Avrapportering av internkontrollplan för 2022 För Socialnämnden

Innehåll

Arbetet med intern kontroll under året.....	3
Sammanfattning av granskningar	3
Finansiella kontroller.....	3
Tabell 1. Uppföljning av kontrollmoment inom området finansiella kontroller, - upphandling, återsökning och bidrag till organisationer.....	3
Tabell 2. Uppföljning av kontrollmoment inom området finansiella kontroller, - Uppföljning i arbetsprocessen kring Socialnämndens uppdragstagare.....	4
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	4
Tabell 3. Uppföljning av kontrollmoment avseende delegationsordning och anmälan av delegationsbeslut	4
Kontroll av system och rutiner	5
Tabell 4. Uppföljning av kontrollmoment inom området system och rutiner - dokumentation, sekretess och genomförandeplaner.....	5
Tabell 5. Uppföljning av kontrollmoment inom området system och rutiner - informationshantering, rutiner i händelse av störning samt löneprocess.....	6
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv.....	7
Tabell 6. Kontroll av verifikat och attestprocess avseende fakturor för representationskostnad.....	7
Verksamhetskontroller.....	7
Tabell 7. Kontroll av beslut att ej inleda utredning samt avslut av utredning utan åtgärd	7
Fördjupad redovisning av kontrollmoment	8
Finansiella kontroller – upphandling, återsökning samt föreningsbidrag.....	8
Resultat av kontroll.....	8
Finansiella kontroller - uppdragstagare.....	8
Kontrollmetod	8
Resultat av kontroll.....	8
Åtgärder.....	9
Kontroller avseende efterlevnad av regler, policyer och beslut.....	9
Kontrollmetod	9
Resultat av kontroll.....	9
Kontroll av system och rutiner - dokumentation, sekretess och genomförandeplaner	9
Resultat av kontroll.....	10
Kontroll av system och rutiner - informationshantering, rutiner i händelse av störning samt löneprocess	10
Resultat av kontroll.....	10
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv.....	10
Resultat av kontroll.....	10
Åtgärder.....	10
Verksamhetskontroller.....	11
Resultat av kontroll.....	11
Åtgärder.....	11

Arbetet med intern kontroll under året

Socialnämnden har genomfört de kontroller som specificerats i internkontrollplanen för 2022.

Internkontrollens syfte är att säkerställa kvaliteten i förvaltningens arbetsprocesser, och att stävja riskerna som kopplats till kontrollmomenten. Sammantaget bedöms Socialnämndens internkontroll 2022 ha uppnått sitt syfte och över lag visat robusta resultat av kontrollerna.

De anmärkningar som framkommit har föranlett att åtgärder utretts och implementeras.

Sammanfattning av granskningar

Finansiella kontroller

Tabell 1. Uppföljning av kontrollmoment inom området finansiella kontroller, - upphandling, återsökning och bidrag till organisationer

Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	2022 apr	2022 aug	2022 dec
Om upphandlingspolicyn inte följs kan det leda till dyrare inköp och bristande rättssäkerhet. Risk för att bryta mot LOU.	Direktupphandlingar görs i enlighet med kommunens upphandlingspolicy.	Stickprov på tio köp/placeringar och tillhörande förfrågningsunderlag.	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning	Ej kontrolltillfälle
Om avropsordningen inte följs kan det leda till dyrare inköp och bristande rättssäkerhet. Brott mot LOU.	Kontroll av om avropsordningen följs för befintliga ramavtal.	Stickprov på tio köp/placeringar där avsteg från avropsordningen gjorts.	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning	Ej kontrolltillfälle
Nämnden identifierar och/eller återsöker inte de stadsbidrag kommunen har rätt till vilket gör att kommunen går miste om stora belopp.	Kontroll av att återsökningsbara statsbidrag söks i rätt tid och beviljats.	Kontroll av återsökningsunderlag och att medel/pengar kommit till kommunen.	Ej kontrolltillfälle	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning
På grund av t.ex. bristande rutiner eller oegentligheter beviljar kommunen medel till verksamheter som inte är berättigade till medel eller till sådana som inte är effektiva eller ändamålsenliga. Mottagande organisationer kan också använda bidrag till andra ändamål än vad som framgår av beviljad ansökan. Detta leder till felaktig användning av kommunens medel och till lägre förtroende för kommunen.	Kontroll av att utbetalningar av bidrag till organisationer (exempelvis föreningar) går rätt till. Stickprov genomförs av att organisationen redovisat tilldelade medel på det sätt nämnden bestämt och av att bidraget använts i enlighet med beviljad ansökan.	Stickprov genomförs av att relevanta riktlinjer och/eller rutiner följs vid bedömningen av ansökan och tilldelning av bidrag.	Ej kontrolltillfälle	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning

Tabell 2. Uppföljning av kontrollmoment inom området finansiella kontroller, - Uppföljning i arbetsprocessen kring Socialnämndens uppdragstagare

Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	2022 apr	2022 aug	2022 dec
Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att beslutsfattaren är enligt delegation.	Stickprov av 15 underlag/registreringar	Mindre anmärkning	Utan anmärkning	Utan anmärkning
Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att uppdragstagarens uppdrag är rätt registrerat i lönesystemet.	Stickprov av 15 underlag/registreringar	Mindre anmärkning	Mindre anmärkning	Mindre anmärkning
Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att inte uppdragets ersättning är dubbelregistrerat.	Stickprov av 15 underlag/registreringar	Mindre anmärkning	Utan anmärkning	Utan anmärkning
Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att insatsen samt resursen är registrerad rätt på barnet/ungdomen samt på rätt enhet i verksamhetssystemet.	Stickprov av 15 underlag/registreringar	Utan anmärkning	Mindre anmärkning	Mindre anmärkning
Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att ersättning till uppdragstagaren belastar rätt ansvar.	Stickprov av 15 underlag/registreringar	Mindre anmärkning	Mindre anmärkning	Utan anmärkning
Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Kontroll att insatsen samt resursen är registrerad rätt på barnet/ungdomen samt på rätt enhet i verksamhetssystemet.	Stickprov av 15 underlag/registreringar	Utan anmärkning	Mindre anmärkning	Mindre anmärkning
Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Att uppdragstagarakt finns och är registrerade i journalprogrammet/verksamhetssystemet enligt rutin.	Stickprov av 15 underlag/registreringar	Utan anmärkning	Mindre anmärkning	Utan anmärkning
Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Att insatsen övervägs/följs upp enligt riktlinjerna.	Stickprov av 15 underlag/registreringar	Mindre anmärkning	Mindre anmärkning	Mindre anmärkning
Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Att avtal med uppdragstagaren finns enligt riktlinjer.	Stickprov av 15 underlag/registreringar	Anmärkning	Mindre anmärkning	Mindre anmärkning
Felaktiga hantering av arvode till uppdragstagare kan leda till konsekvenser för brukare, ekonomi och leda till förtroendeskada.	Att årliga registerkontroll av uppdragstagaren görs och dokumenteras enligt lathund.	Stickprov av 15 underlag/registreringar	Utan anmärkning	Utan anmärkning	Utan anmärkning

Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut

Tabell 3. Uppföljning av kontrollmoment avseende delegationsordning och anmälan av delegationsbeslut

Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	2022 apr	2022 aug	2022 dec
Bristande kunskap om delegationsordning eller andra omständigheter leder till att tjänsteperson utan mandat beslutar i ett ärende. Detta innebär att beslutet är ogiltigt och kan även medföra att beslutet är felaktigt och leda till bristande rättssäkerhet samt förtroendeskada.	Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning. 1. Att beslut fattas av utsedd delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid.	Stickprov om 5 ärenden tas fram ur diariet. Stickproven ska gälla ärendetyper där det finns beslut som fattas på delegation. De valda besluten jämförs mot delegationslistor.	Ej kontrolltillfälle	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning

Kontroll av system och rutiner

**Tabell 4. Uppföljning av kontrollmoment inom området system och rutiner
- dokumentation, sekretess och genomförandeplaner**

Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	2022 apr	2022 aug	2022 dec
Brister i dokumentationen kan medföra att beslut fattas på ett otillräckligt eller felaktigt underlag, vilket kan leda till att medborgarna får fel insatser eller inga insatser beviljade.	Granskning av social dokumentation genom att stickprov av ärenden, vilka kontrolleras utifrån en kvalitetschecklista.	Kontroll att handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling har dokumenterats. Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse.	Ej kontrolltillfälle	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning
Ej upprättade genomförandeplaner, eller genomförande planer som inte följer Socialstyrelsens föreskrifter kan leda till svårigheter för utförarna att genomföra adekvata och korrekta insatser. Det leder också till svårigheter för nämnden att följa upp och utvärdera insatserna.	Att genomförandeplan är upprättad och att innehållet är adekvat, i de ärenden där de åligger socialnämnden att upprätta en sådan.	Granskning av stickprov om 10 ärenden där genomförandeplaner ska ha upprättats.	Ej kontrolltillfälle	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning
Brott mot sekretessen, känsliga uppgifter riskerar att läcka ut.	Kontroll av intern sekretess i genom loggningskontroll av användare i verksamhetssystemet	Kontroll genom stickprov av användare	Utan anmärkning	Utan anmärkning	Utan anmärkning
Brott mot sekretessen, känsliga uppgifter riskerar att läcka ut.	Kontroll av intern sekretess i genom loggningskontroll av ärenden i verksamhetssystemet	Kontroll genom stickprov i ärendeloggar	Utan anmärkning	Utan anmärkning	Utan anmärkning

Tabell 5. Uppföljning av kontrollmoment inom området system och rutiner - informationshantering, rutiner i händelse av störning samt löneprocess

Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	2022 apr	2022 aug	2022 dec
Nödvändiga rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar saknas, är okända eller oprövade vilket gör att ett avbrott i informationsförsörjningen medför stora störningar i produktionen och svårigheter vid återgång till normal verksamhet.	Kontroll av att behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga rutiner och planer är dokumenterade, kända och prövade.	Kontroll att det finns ett dokumenterat underlag (från t.ex. riskanalys, kontinuitetshantering) som beskriver behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar. Kontroll att rutiner och planer är testade och utvärderade.	Ej kontrolltillfälle	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning
Det råder oklarhet om vilken information som är viktig för verksamheten samt hur ansvaret för informationen uttrycks vilket leder till att risker inte identifieras och att skyddsåtgärder inte vidtas vilket i sin tur leder till störning eller avbrott i produktionen.	Kontroll av att ansvaret för information följer verksamhetsansvaret och att informationstillgångar är inventerade.	Kontroll att delegations- och arbetsordning uttrycker ett mandat och ansvar som stödjer en ändamålsenlig informationshantering. Kontroll att informationstillgångarna är inventerade genom att följande är genomfört: - informationshanteringsplanen är beslutad, kommunicerad och hålls aktuell, artikel 30-registret över personuppgiftsbehandlingar är upprättat och hålls aktuellt. Kontrollera att processbeskrivningar inkluderar: - informationshantering, - den stödjande objektverksamheten (pm3) har genomfört informationssäkerhetsklassning (KLASSA) för väsentliga IT-stöd.	Ej kontrolltillfälle	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning
Brister i kunskap, rutiner och system leder till att felaktiga löner ibland betalas ut. Felaktiga löner är negativt ur arbetsgivarperspektivet då medarbetare får minskat förtroende för kommunen som arbetsgivare. Dessutom uppstår merkostnader för extrautbetalningar, felaktiga löneskulder och merarbete för både chefer och medarbetare inom löneservice.	Säkerställa att förvaltningen har rutiner och kompetens för att stödja att chefs ansvar i löneprocessen, från rätt indata till korrekt utbetalad lön, fungerar korrekt.	HR-chef säkerställer att förvaltningens chefer har kompetens och följer rutiner avseende löneprocessen.	Ej kontrolltillfälle	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning
Det är viktigt att uppgifter i verksamhetssystemet är aktuella och korrekta, annars finns en risk för felaktiga utbetalningar.	Kontroll av om uppgifter i verksamhetssystemet är aktuella och korrekta för ett urval av inkomna värd fakturor.	Kontroll av värd fakturor maj månad.	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning	Ej kontrolltillfälle
Handlingar diarieförs inte korrekt. Det går därför inte att hitta handlingar eller att följa ärenden och beslut vilket försvårar både för kommunens interna arbete och för allmänhetens insyn.	Kontroll av att ärenden inte ligger öppna för länge och ökar i mängd.	Uppföljning och analys av hur andelen öppna ärenden utvecklas över tid	Ej kontrolltillfälle	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning
Det går inte att hitta handlingar och följa ett ärende vilket försvårar för insyn och eget arbete.	Kontroll av att handlingar registreras enligt regelverket och är sökbara.	Stickprov om cirka 30 handlingar. Kontroll av handlingar på webben. Finns något som är sekretessbelagt (i namnet), personuppgifter utifrån GDPR (i namnet), obegripligt/otillräckligt som namn, överensstämmande med innehåll?	Ej kontrolltillfälle	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning

Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv

Tabell 6. Kontroll av verifikat och attestprocess avseende fakturor för representationskostnad

Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	2022 apr	2022 aug	2022 dec
Om kommunens policy för representation inte följs så kan det leda till förtroendebrist.	Vederbörlig specifikation finns bilagda fakturor.	Stickprov om tio fakturor i samband med delårsbokslut.	Mindre anmärkning	Mindre anmärkning	Mindre anmärkning

Verksamhetskontroller

Tabell 7. Kontroll av beslut att ej inleda utredning samt avslut av utredning utan åtgärd

Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	2022 apr	2022 aug	2022 dec
Den enskilde riskerar att inte få den hjälp och det stöd den behöver. Nämndens resurser riskerar att inte användas effektivt.	Beslut att ej inleda utredning samt beslut att avsluta utredning utan åtgärd	Inför varje ordinarie individutskott tar justeraren i individutskotten ett stickprov om minst tre ärenden. Genomförd kontroll redovisas månadsvis i protokollen för individutskotten och sammanställs per delår i april och bokslut vid uppföljning av internkontrollplan. Enhetschefer redogör för stickproven av ärenden och bistår individutskotten i kontrollen.	Mindre anmärkning	Ej kontrolltillfälle	Utan anmärkning

Fördjupad redovisning av kontrollmoment

Finansiella kontroller – upphandling, återsökning samt föreningsbidrag

Kontrollmomenten som avses har sammanställts i tabell 1.

Kontrollernas syfte är att säkerställa att kommunens medel används på ett korrekt och ansvarsfullt sätt, samt att kommunen inte går miste om medel som kan återsökas.

Resultat av kontroll

Kontrollmomenten har inte föranlett några anmärkningar.

Finansiella kontroller - uppdragstagare

Här avses de kontrollmoment som redovisas i tabell 2

Kontrollmomentet syftar till att minimera risken för felaktig hantering av arvode till uppdragstagare, främja ordning och reda i registreringen, samt att upprätthålla förtroendet för verksamheten.

Kontrollmetod

Arvodet som uppdragstagare erhåller kontrolleras avseende ersättningsnivå, men också hur det registrerats i lönesystemet och i verksamhetssystemet. Utöver arvodet har arbetsprocessen kring uppdragstagare också kontrollerats – att beslut är fattat enligt delegationsordningen, att registerkontroller genomförts, att avtal har tecknats med uppdragstagarensamt samt att rutinen för uppföljning med uppdragstagare har efterlevts.

Ärendena har valts ut slumpmässigt bland uppdragstagare med olika typer av uppdrag, exempelvis kontaktperson, kontaktfamilj eller familjehem. Ärendena har därefter kontrollerats i samtliga moment avseende uppdragstagare.

Resultat av kontroll

Mindre anmärkning har getts vid minst ett kontrolltillfälle i samtliga kontrollmoment förutom registerkontroller. Kontrollmomentet som gäller avtal med uppdragstagare har vid kontrolltillfälle april getts anmärkning.

De mindre anmärkningarna har exempelvis bestått i att uppdragstagaren inte korrekt omregistrerats i verksamhets- eller lönesystemet i samband med att en annan enhet övertar ansvaret.

Anmärkningen som avser avtal för uppdragstagare har föranletts av avtal som inte har kunnat inhämtas från uppdragstagarakten, under kontrollmomentets tidsspann. Det betyder inte att avtal med uppdragstagaren aldrig tecknats, men att det inte kan säkerställas att ett aktuellt avtal finns.

Åtgärder

Sammantaget visar kontrollmomenten avseende uppdragstagare på ett behov att uppnå bättre spridning av rutinerna kring registrering och dokumentation i arbetsprocessen kring uppdragstagare.

Förvaltningen har påbörjat åtgärder på detta område. Vad gäller avtal för uppdragstagare så utreds i vilken utsträckning dessa behöver eller bör upprättas, samt formerna för hantering av avtal i de fall de fortsättningsvis ska upprättas. Om avtalen kan digitaliseras eller infogas i den digitala akten så är det möjligt att med enkelhet kontrollera att aktuella avtal finns.

Inför 2023 års interkontroll föreslås att de många och detaljerade kontrollmomenten avseende uppdragstagare slås samman. Förslaget är att skapa ett bredare kontrollmoment – att rutinerna kring arvode till uppdragstagare efterlevs.

Kontroller avseende efterlevnad av regler, policyer och beslut

Se tabell 3. Kontrollmomentet syftar till att hantera risken att beslut är fattat av fel beslutsfattare, vilket kan leda till att beslutet är ogiltigt eller att beslutet är fel.

Kontrollmetod

Kontrollen har genomförts för de delegationsbeslut som anmälts genom diariet.

Resultat av kontroll

Ingen anmärkning

Kontroll av system och rutiner - dokumentation, sekretess och genomförandeplaner

Kontrollmomenten som sammanställs i tabell 4 syftar till att hantera risker som brister i dokumentation kan medföra. Det riskerar exempelvis att leda till att beslut fattas på ett otillräckligt eller felaktigt underlag, vilket kan leda till att medborgaren får fel insats eller att inga insatser beviljas. Kontrollmomentet fokuserar på handläggningen av ärenden som rör enskilda samt att genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling har dokumenterats.

Socialtjänsten omfattas av sekretess, och det gäller även internt. Att läsa i ett ärende i verksamhetssystemet, utan att det motiveras av ett behov i tjänsten, är att bryta mot den inre sekretessen. Det kränker brukarens integritet och kan i värsta fall leda till att uppgifter om en person med skyddsbehov röjs. Genom att kontrollera verksamhetssystemets loggar kan otillbörlig läsning stävjas och identifieras.

Granskningen av genomförandeplaner syftar till att säkerställa att utförarna har det underlag de behöver för att genomföra adekvata och korrekta insatser. Bristfällig genomförandeplan medför också svårigheter för nämnden att följa upp och utvärdera insatserna.

Resultat av kontroll

Kontrollerna har inte föranlett några anmärkningar.

**Kontroll av system och rutiner
- informationshantering, rutiner i händelse av störning
samt löneprocess**

Se tabell 5. Kontrollmomenten avser säkerställa att nämndens hantering av information är korrekt, att rutiner finns på plats för så att informationsförsörjningen fungerar även i händelse av en större störning, samt att tillräckligt stöd finns för chefer i löneprocessen.

Resultat av kontroll

Kontrollen har inte föranlett några anmärkningar.

Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv

Se tabell 6. Kontrollmomenten avser att säkerställa att kommunens representationspolicy efterlevs. Avsteg från representationspolicyen medför en risk att kommunens medel används på ett otillbörligt sätt och riskerar att skada kommunens förtroende.

Kontrollerna har genomförts i samband med bokslut per april, augusti och december. Fakturor som avser representationskostnad har slumpmässigt valts ut och kontrollerats avseende att underlaget är korrekt – exempelvis att deltagare har angetts – men också avseende att fakturan har korrekt attestant samt att kostnaden omfattas av representationspolicyen.

Resultat av kontroll

Kontrollen har föranlett mindre anmärkning vid samtliga kontrolltillfällen. Anmärkningen har i samtliga fall bestått i att representationskostnaden godkänts av en chef som själv deltagit i aktiviteten. I allmänhet ska representationskostnad godkännas av överordnad chef, om den ordinarie attestanten själv deltagit.

Samtliga fall har fångats i ett internt kontrollsteg, och under 2022 har det inte förekommit några fall där representationsfaktura har gått till utbetalning med felaktig attestant. Representationskostnaderna har i övrigt följt kommunens riktlinjer.

Åtgärder

De utredningsåtgärder som vidtagits har visat på att representationspolicyen är väl känd, och att en stor del av förklaringen ligger i en otydlighet i handhavandet i ekonomisystemet, och att många attestanter sällan hanterar representationsfakturor. Förvaltningen avser att förtydliga det korrekta handhavandet i ekonomisystemet, och föreslår kontroller av representationsfakturor som fortsatt moment i interkontrollplanen för 2023.

Kontrollmomentet har visat att det interna kontrollsystemet för att fånga fakturor med felaktig attestant är mycket välfungerande.

Verksamhetskontroller

Se tabell 7. Kontrollmomentet syftar till att hantera risken att den enskilde inte får den hjälp och det stöd den behöver och att nämndens resurser riskerar att inte användas effektivt. Kontrollen har genomförts av socialnämndens individuskott och kontrollerar ärenden avseende beslut att inte inleda utredning och beslut att avsluta utredning utan åtgärd. Inför varje ordinarie individuskott väljer justeraren i individuskottet ett stickprov om minst tre ärenden. Enhetschef eller specialhandläggare redogör för ärendet och bistår individuskotten i kontrollen genom att lyfta fram eventuella anmärkningar på handläggningen av ärendet. Under året har en checklista med frågor tagits fram till utskottets ledamöter som kan användas i granskningen av ärendena.

Uppföljning av kontrollen har genomförts i april och i december.

Resultat av kontroll

Kontrolltillfället i april föranledde en mindre anmärkning, där individuskottet uppmärksammat ett ärende med bristande dokumentation i samband med beslut. Vid kontroll i december gavs ingen anmärkning.

Åtgärder

Dokumentation har sedan tidigare noterats som ett område för förvaltningen att kvalitetsutveckla. Arbetet för att säkerställa att all dokumentation sker enligt Socialstyrelsens riktlinjer och i nivå med förvaltningens förväntningar sker inom flera nivåer, vilket inkluderar dokumentation kopplat till beslut.

Förutom förslaget att fortsätta följa detta kontrollmoment i internkontrollplanen för 2023 vidtas därför inga särskilda åtgärder.

Nyckeltal
 Bokslut 2022
 Nämnd: Socialnämnden
 Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: Institutionsvård för barn och ungdom (5731)

	Bokslut 2022
1) Kostnad per vård dygn på institution	
Totala kostnader	162 464
Avgår: övriga intäkter*)	5 540
Nettokostnad	156 924
Antal vård dygn**)	32 675
Nettokostnad per vård dygn	4,8

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

***) Antal placeringsdygn för personer bokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse på institution under året.

2) Varav kostnad per vård dygn på externa institutioner

Totala kostnader	108 216
Avgår: övriga intäkter*)	5 540
Nettokostnad	102 676
Antal vård dygn**)	22 613
Nettokostnad per vård dygn	4,5

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

***) Antal placeringsdygn för personer bokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse på externa institutioner under året.

Ev kommentarer

Nyckeltal

Bokslut 2022

Nämnd: Socialnämnden

Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: familjehemsvård för barn och ungdom (5732)

	Bokslut 2022
1) Kostnad per vård dygn i familjehem	
Totala kostnader	144 376
Avgår: övriga intäkter*)	5 013
Nettokostnad	139 362
Antal vård dygn**)	91 494
Nettokostnad per vård dygn	1,5

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal placeringsdygn för personer folkbokförda i Uppsala kommun med stadigvarande dygnet-runt-vistelse i familjehem under året

Ev kommentarer

Nyckeltal
 Bokslut 2022
 Nämnd: Socialnämnden
 Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Barn och ungdomsvård enl SoL o LVU: Strukturerad öppenvård (5733)

	Bokslut 2022
1) Kostnad per vårdtagare	
Totala kostnader	77 385
Avgår: övriga intäkter*)	626
Nettokostnad	76 760
Antal vårdtagare	6 369
Nettokostnad per vårdtagare	12,1

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal personer folkbokförda i Uppsala kommun som får insats inom strukturerad öppenvård.

2) Varav kostnad per vårdtagare hos externa utförare

Totala kostnader	12 067
Avgår: övriga intäkter*)	626
Nettokostnad	11 442
Antal vårdtagare externt	532
Nettokostnad per vårdtagare externt	21,5

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal personer folkbokförda i Uppsala kommun som får insats inom strukturerad öppenvård i privat regi.

Ev kommentarer

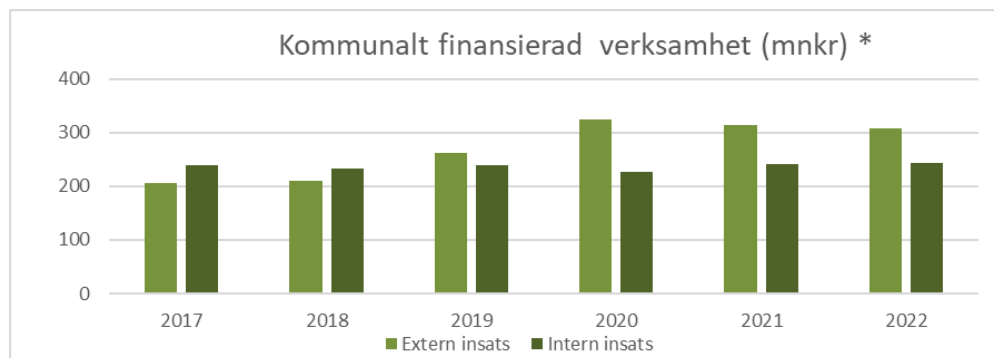
Socialnämnden

Datum:
2023-01-31Diarienummer:
SCN-2023-00025Handläggare:
Elisabeth Karlsson, Magnus Bergmark

Kommunalt finansierad verksamhet

Socialnämnden

Socialnämnden har insatser inom vård- och omsorgsområdet inom både extern och intern regi. Fördelningen de senaste sex åren har sett ut enligt följande:

*exkl. ensamkommande barn

Andelen av den kommunalt finansierade verksamheten som utförs av privata utförare har från 2018 till 2022 förändrats från 46 procent till 56 procent. 2022 uppgick köp av privata utförare till 308 miljoner kronor, under 2021 uppgick köp av privata utförare till 315 miljoner kronor. Beloppen exkluderar köp av verksamhet gällande ensamkommande barn och unga som är finansierade av statliga medel. De största områden inom vilka nämnden gör köp av vård och omsorg är hem för vård eller boende (HVB), familjehemsvård, institutionsvård för unga och för vuxna missbrukare och öppenvårdsinsatser.

Nämnden har pågående ramavtal inom de stora inköpsområdena. Avtalet gällande HVB för barn och unga gäller till mars 2025. Avtalet för konsulentstöd familjehemsvård är tecknat gäller till november 2023. Nämndens avtal gällande HVB för vuxna missbrukare löper till och med mars 2024 och ramavtal för skyddat boende med dygnet-runt-stöd gäller till maj 2023. Under 2022 tecknades ett nytt avtal avseende stödboende för vuxna med missbruk löper till och med april 2024

För ramavtal som löper ut under perioden kan ny upphandling genomföras. Förvaltningen gör löpande uppföljningar av leverantörer inom ramavtal, uppföljningarna redovisas kontinuerligt för socialnämnden och följs upp av densamma.